

KRİPTO PARA BİLİNİRLİK ve ALGI ARAŞTIRMASI

EYLÜL 2023

PARİBU

Bu araştırma
FutureBright Group
tarafından Paribu
adına yapılmıştır.

İçindekiler

Önsöz	3
Son 1 yılda neler oldu?	4
Bilinirlik (1-5)	5
Deneyim (6-14)	11
Teknoloji (15-16)	21
Demografi (17-20)	24
Öne çıkanlar	29
Araştırma aşamaları ve takvim	30
Amaç, yöntem, örneklem, iller	31

Önsöz

“Kripto Para Bilinirlik ve Algı Araştırması”, Türkiye’de kripto paraların bilinirliğini, algısını, onlara dair beklenti ve motivasyonları tespit etmek için dördüncü kez gerçekleştirildi. Araştırma, Paribu ve FutureBright Group iş birliğiyle 8 Mayıs-31 Temmuz 2023 tarihleri arasında yapıldı.

Kripto para ekosistemi açısından 2023, düzenleme çalışmalarının ön planda olduğu bir yıl oldu. Amerika’da kripto paraları ve kripto para platformlarını düzenlemeye yönelik çalışmalar hayata geçti. Avrupa’da ise, yatırımcıları korumak ve finansal istikrarı sağlamak amacıyla Kripto Varlık Piyasaları Yönetmeliği (MiCA) onaylandı. Bununla birlikte Hong Kong, Singapur ve Birleşik Arap Emirlikleri’nde de kripto para adaptasyonunu artırmaya yönelik geliştirmeler yapıldı.

Türkiye’de kripto paralara dair yapılan ve “en kapsamlı” niteliği taşıyan bu araştırma ile potansiyel ve mevcut kullanıcıların söz konusu gelişmelerin etkisinde kalan sektöre yönelik algıları tespit edildi. Araştırma kapsamında elde edilen 20 önemli sonuç; bilinirlik, deneyim, teknoloji ve demografi olmak üzere 4 ana başlık altında toplandı.

Araştırma sonuçları, ekosistemde yaşanan gelişmeler ışığında kullanıcılarda oluşan algı ve yaklaşıma dair objektif veri sunarken sektörü geliştirmeye yönelik öncülleri de ortaya koyuyor.

Paribu

Son 1 yılda neler oldu?

Kullanıcı sayımız 6 milyonu aştı.

6 Şubat 2023'te Türkiye'de yaşanan deprem felaketinin ardından yerelde ve globalde kripto para bağış kampanyaları düzenlendi. Yapılan bağışların hızlı ve şeffaf şekilde gerçekleşmesi, kripto paraların efektif kullanımını kanıtladı.

ABD'de müşteri varlıklarını izinsiz kullanan kripto işlem platformlarının iflas etmesiyle regülasyon çalışmalarına ağırlık verilen bir yıl oldu.

Ethereum'un ölçeklenebilirlik yol haritasında büyük önem taşıyan iş kanıtı mekanizmasından (PoW) hisse kanıtı mekanizmasına (PoS) geçiş süreci 2022'nin eylül ayında tamamlandı.

BTC'nin 2023 yılında en yüksek fiyatı 31 bin 700 dolarken, araştırma sırasında en yüksek fiyatı 28 bin 700 dolardı. 2022'deki en yüksek fiyatı 48 bin dolar, 2021'de ise 67 bin 500 dolardı.

BTC'nin 2023 yılında en düşük fiyatı 16 bin 500 dolarken, araştırma sırasında en düşük fiyatı 25 bin 300 dolardı. 2022'de en düşük fiyatı 15 bin 500 dolar, 2021'de ise 28 bin 200 dolardı.

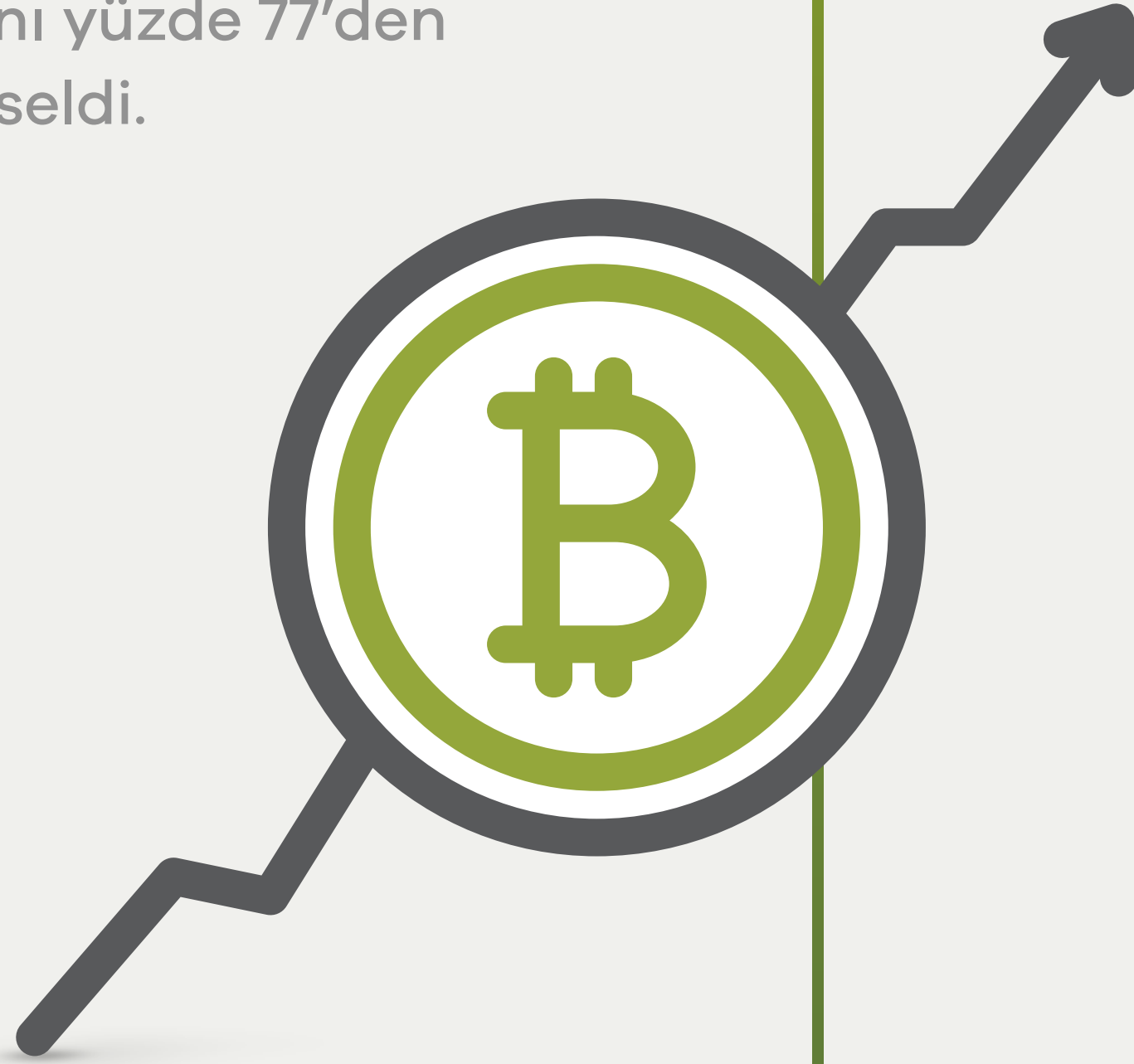
Tüm bu gelişmeler, bilinirlik, deneyim, teknoloji ve demografi olmak üzere 4 başlıkta araştırma raporuna yansdı.

Bilinirlik

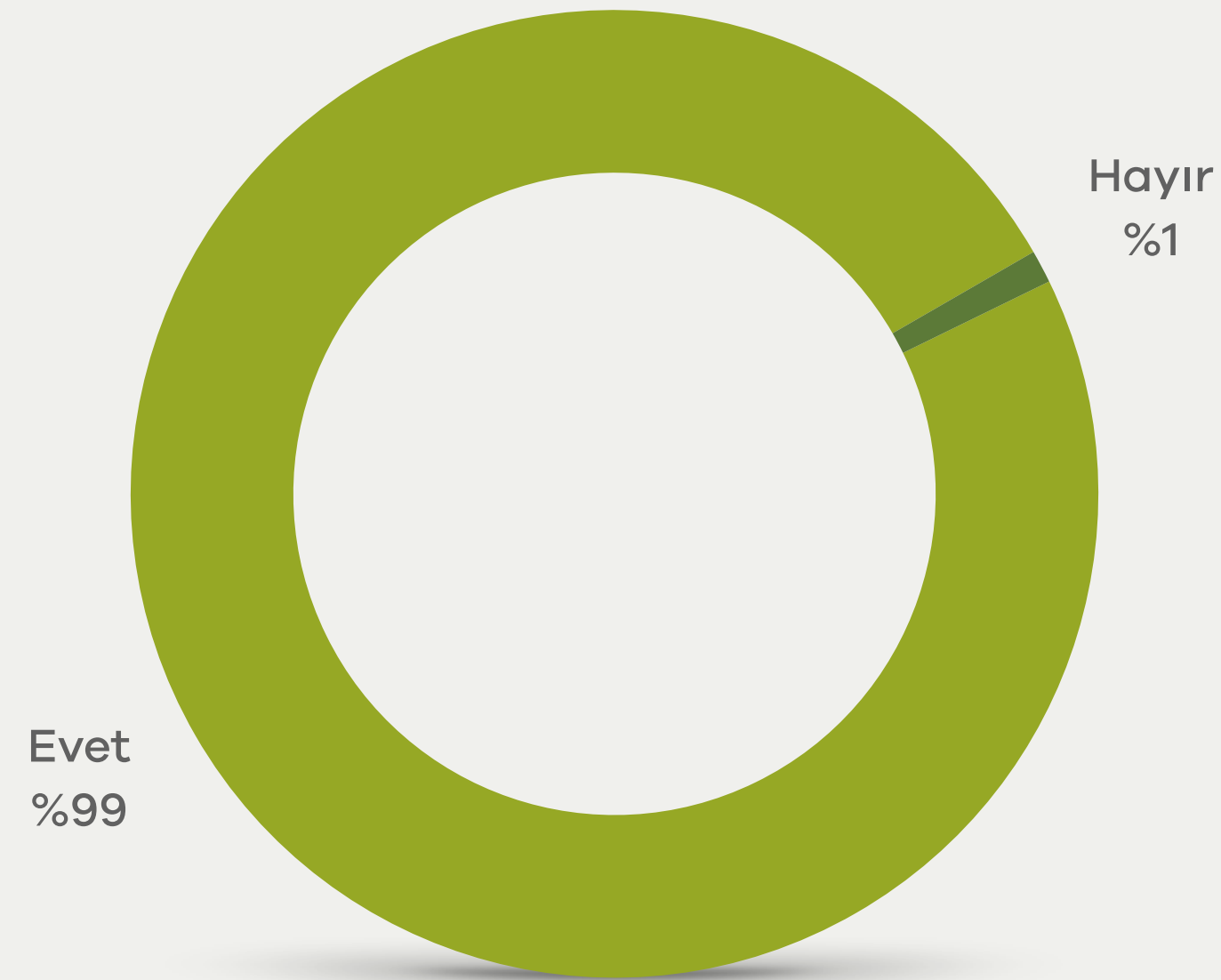
1

Kripto paranın bilinirlik oranı her yıl artıyor

Son bir yılda kripto parayı duyanların oranı yüzde 77'den yüzde 99'a yükseldi.

? Kripto para / Bitcoin kavramını daha önce duydunuz mu?

Evet
%99

Hayır
%1

BAZ: 3039
Tüm görüşülenler

Kripto para/Bitcoin kavramını duyanlar

2023	99
2022	77
2021	70
2020	16

2

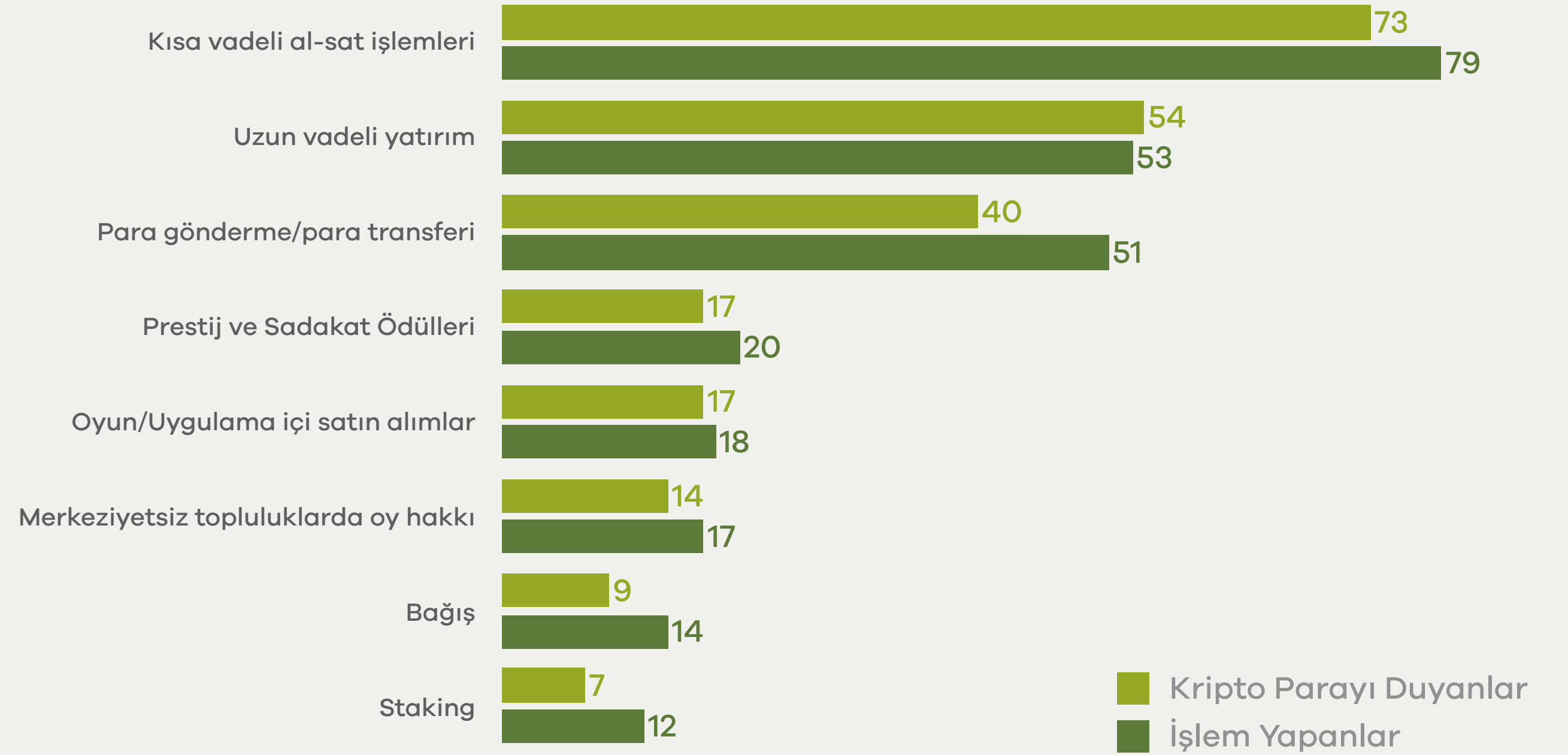
Kripto paralar en çok kısa vadeli alım satım için kullanılıyor

Her 4 kişiden 3'üne göre kripto para, kısa vadeli alım satım işlemi için kullanılıyor. İşlem yapanlarda ise, 5 kişiden 4'ü aynı görüşte.

Kısa vadeli alım satım işlemlerini, uzun vadeli yatırım ve para transferi takip ediyor.

? Kripto paranın kullanım amaçlarını biliyor musunuz?

BAZ: 2002 - Kripto parayı duyanlar
BAZ 502 - Kripto para ile işlem yapanlar

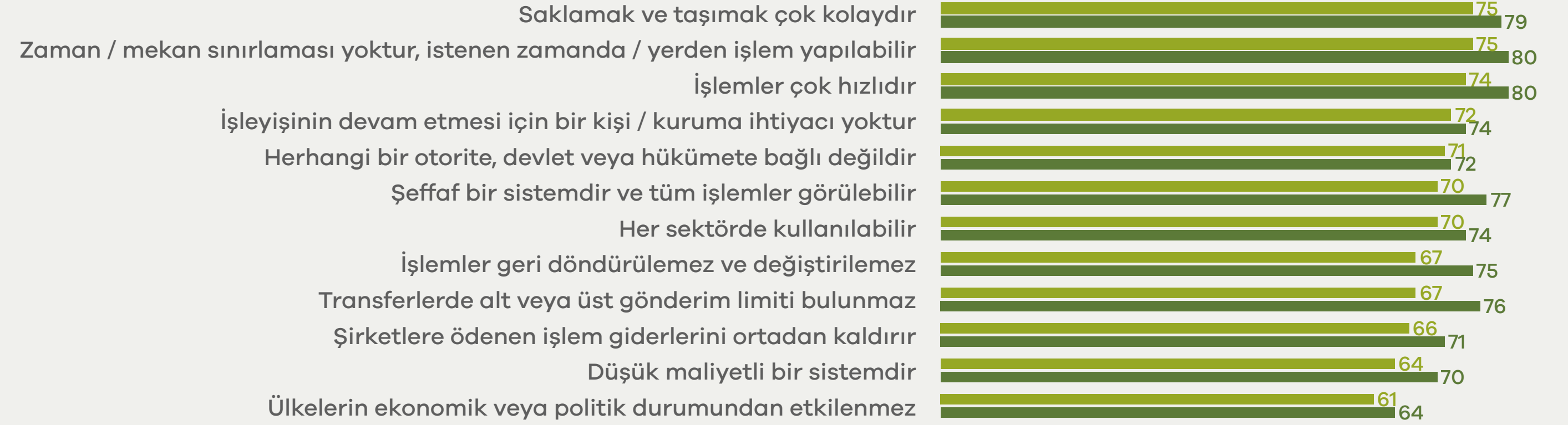
Kripto paraların en büyük avantajı kolay saklanması ve taşınması

Kripto parayı duyanların yüzde 75'i, kripto paranın en büyük avantajının saklama ve taşıma kolaylığı olduğunu düşünüyor.

Zaman ve mekân sınırlaması olmadan işlem yapmak ile işlem hızı da diğer avantajlar arasında görülüyor.

Bununla birlikte kripto parayı duyan 10 kişiden 4'ü nasıl kullanılacağını bilmediği ve yeterince güvenilir bulmadığı için kripto paraları dezavantajlı buluyor.

? Kripto para ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangilerine katılıyorsunuz?

? Kripto para kullanımının dezavantaj ve riskleri nelerdir?

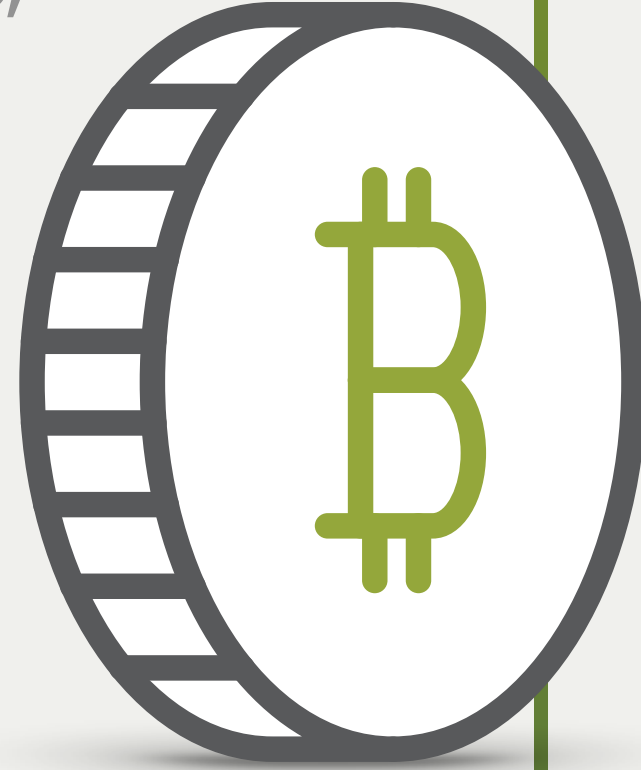
BAZ: 2002 - Kripto parayı duyanlar
BAZ 502 - Kripto para ile işlem yapanlar

Kripto Parayı Duyanlar
İşlem Yapanlar

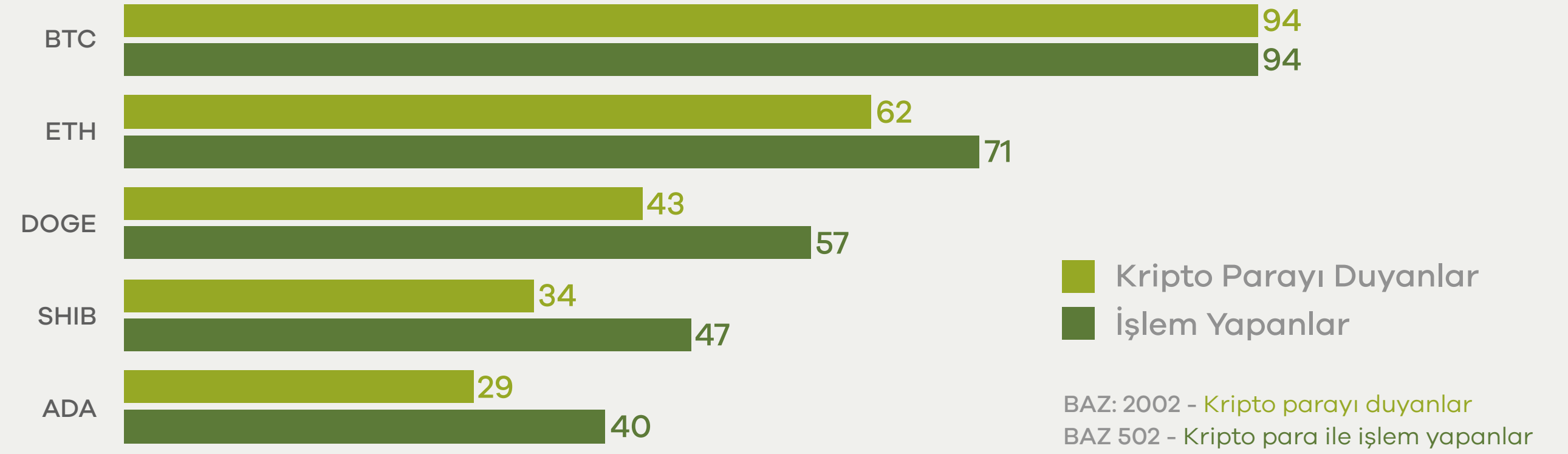
4 En çok bilinen ve tercih edilen kripto para Bitcoin

İşlem yapan 10 kişiden 6'sı Bitcoin ile işlem yapıyor.

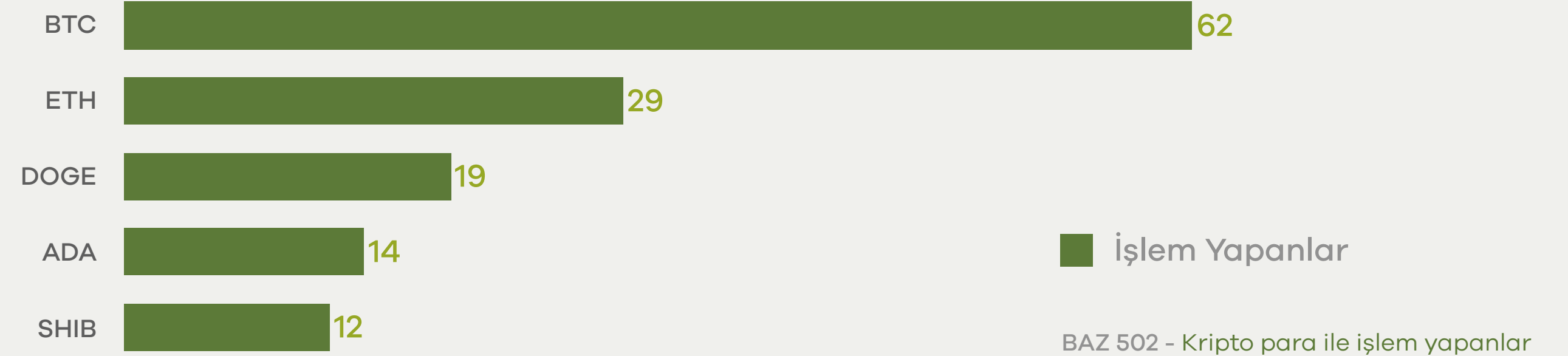
Bitcoin'in ardından en çok tercih edilen kripto para ise, yüzde 29 ile Ethereum.

? Toplam Bilinirlik

? Aşağıda gördüğünüz kripto paralardan hangileriyle daha önce işlem yaptınız?

İşlem yapılma oranı en yüksek 5 kripto para gösterilmiştir.

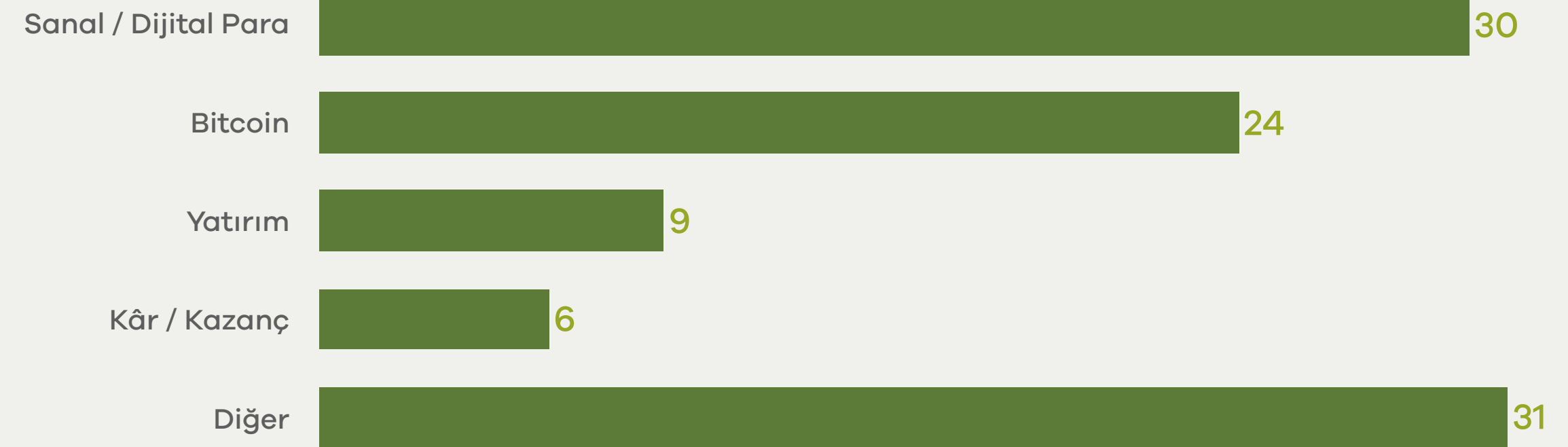
5

Kripto para denildiğinde ilk akla gelen kavram sanal para

Kripto parayı duyanların yüzde 30'u için kripto para denildiğinde ilk akla gelen kavram sanal parayken, yüzde 24'ü için Bitcoin.

Kripto para denildiğinde aklınıza ilk ne geliyor?

BAZ 2002 - Kripto parayı duyanlar

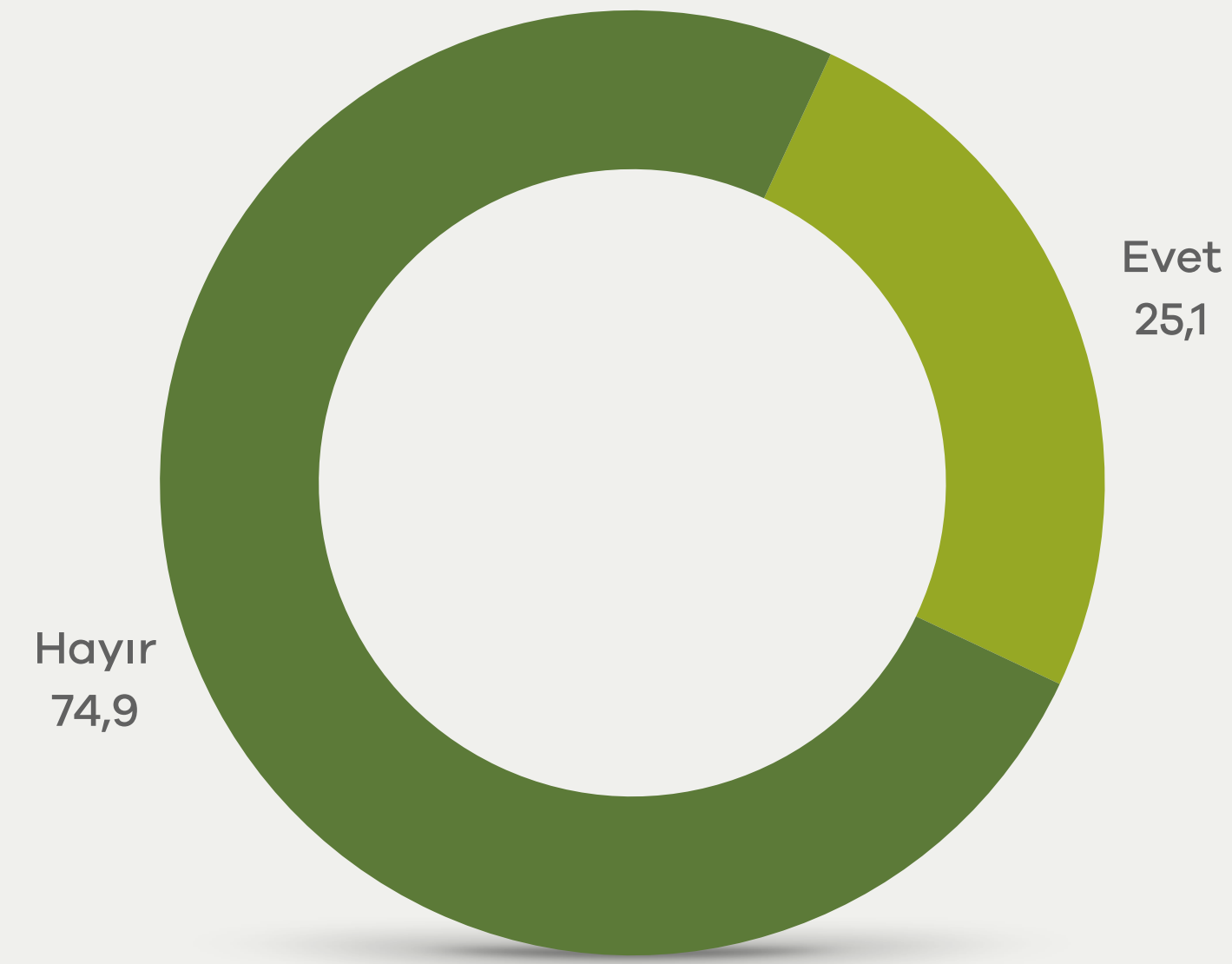
Deneyim

6 Kripto para ile işlem yapanların oranı iki katına çıktı

Son bir yılda kripto para ile işlem yapanların oranı yüzde 13,4'ten, yüzde 25,1'e yükseldi.

? Bugüne kadar hiç kripto para / Bitcoin ile işlem yaptınız mı?

Kripto para ile işlem yapanlar

2023	%25,1
2022	%13,4
2021	%7,7
2020	%0,7

BAZ 2002 - Kripto parayı duyanlar

7

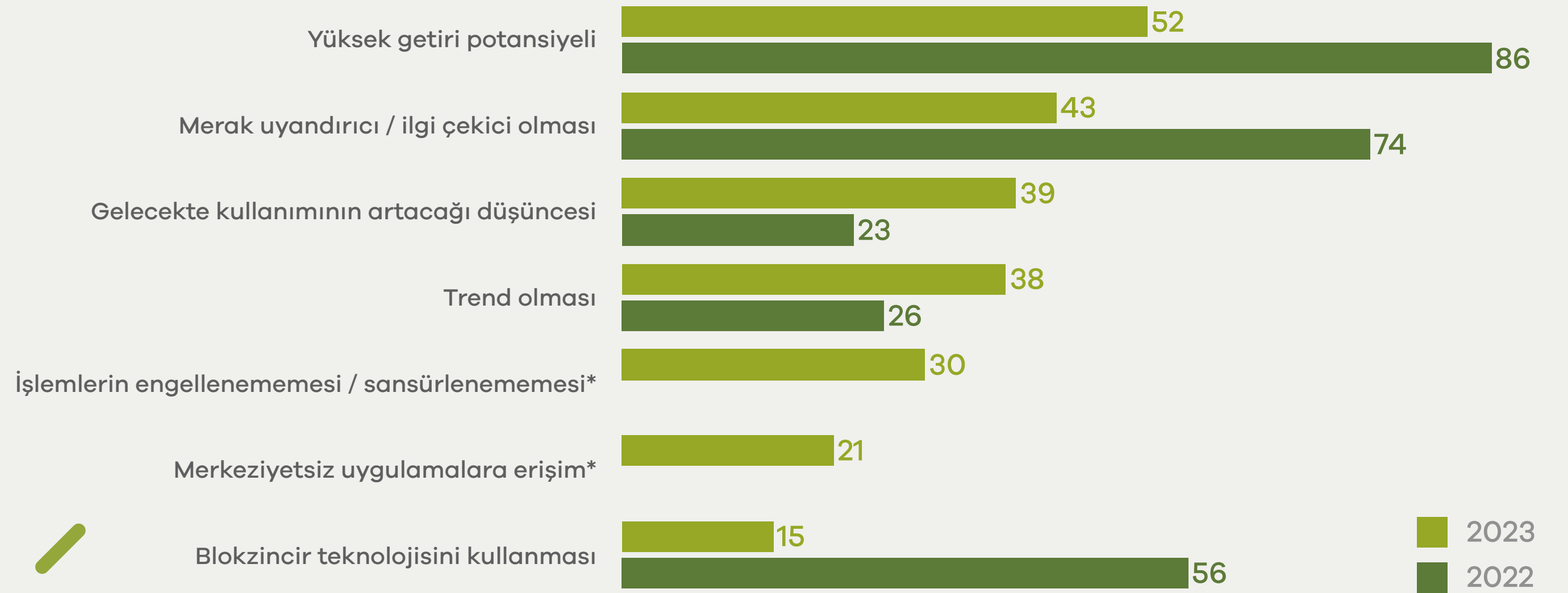
Kripto para işlemlerinde hâlâ en büyük motivasyon yüksek getiri

Kripto para ile işlem yapan her 2 kişiden 1'i, yüksek getiri beklentisiyle işlem yapıyor.

Bununla birlikte gelecekte kullanımının artacağını düşünenlerin oranı da geçtiğimiz yıla göre artış gösterdi.

? Sizi kripto para kullanmaya yönelten sebepler nelerdir?

BAZ 502 - Kripto para ile işlem yapanlar

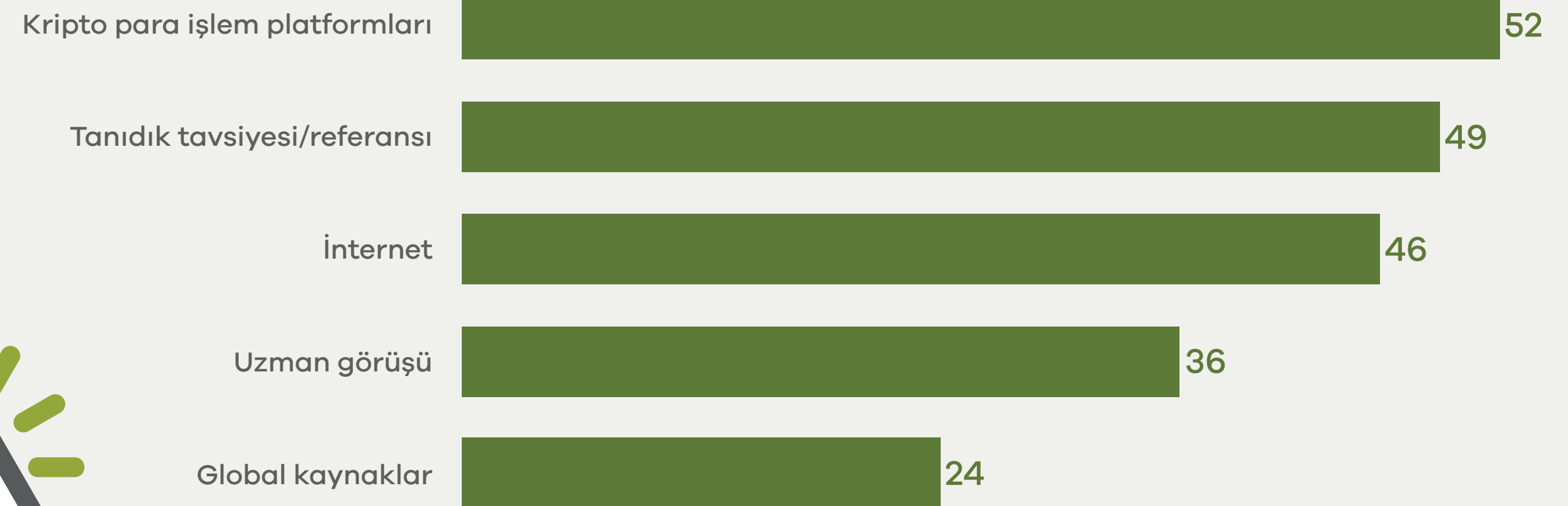
* Bu seçenekler soru formuna 2023 yılında eklenmiştir. Bu sebeple 2022 yılına ait veri bulunmamaktadır.

8 Kripto para işlem platformları en çok tercih edilen bilgi kaynağı

Kripto para ile işlem yapanların yüzde 52'si bu alandaki araştırmaları için kripto para işlem platformlarını tercih ediyor. Tanıdık tavsiyesi ve internet ise, araştırma için en çok tercih edilen diğer kaynaklar.

? Kripto paralarla ilgili araştırmanızı en çok hangi kanallardan yapıyorsunuz?

BAZ 502 - Kripto para ile işlem yapanlar

İşlem yapanların kripto paraya güveni yüksek

Kripto para ile işlem yapanların yüzde 75'i kripto parayı güvenilir bir yatırım aracı olarak görüyor. Kripto parayı duyanlarda ise bu oran yüzde 49.

Bununla birlikte kripto parayla işlem yapmayanların yüzde 42'si, kripto parayı yeteri kadar güvenilir bulmuyor.

Bu yılın en güvenilir yatırım aracı ise gayrimenkul.

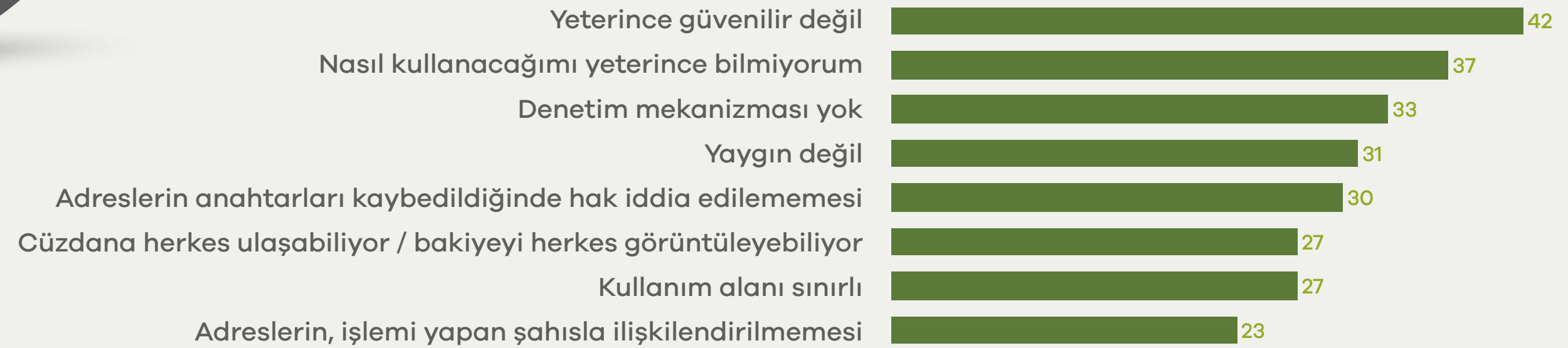

? Aşağıda gördüğünüz her bir yatırım aracına ne derece güvendiğinizi belirtir misiniz?

BAZ: 2002 - Kripto parayı duyanlar
BAZ 502 - Kripto para ile işlem yapanlar

? Şimdiye kadar neden hiç kripto para işlemi yapmadınız?

BAZ 1500 - Kripto para ile işlem yapmayanlar

10

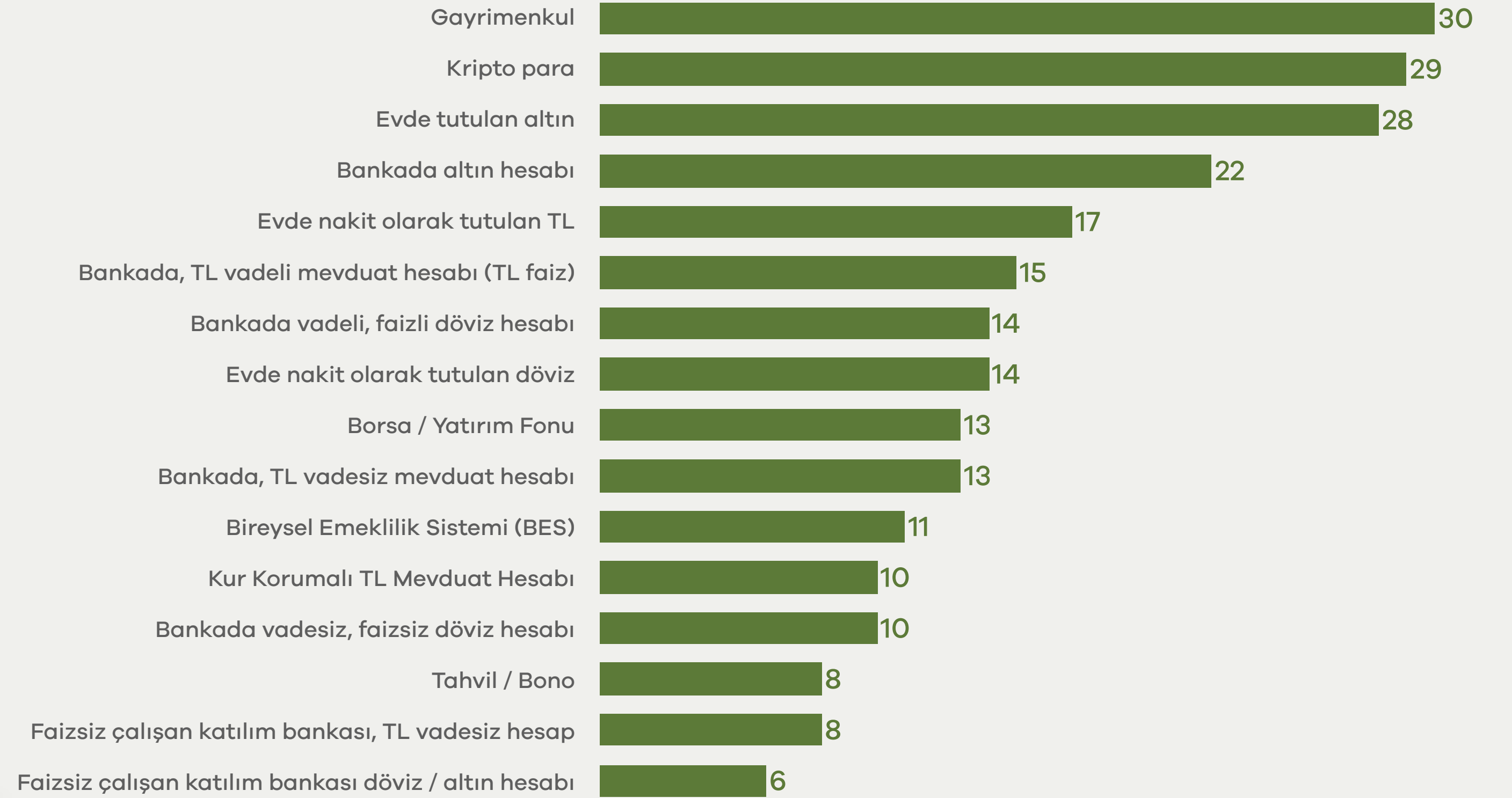
Yatırımcıların en çok tercih ettiği ikinci yatırım aracı kripto para

Yatırım yapanların yüzde 29'u yatırım aracı olarak kripto parayı tercih ediyor. Evde tutulan altın ve bankada altın hesabı da tercih edilen diğer yatırım araçları arasında yer alıyor.

Gayrimenkul ise, yüzde 30 ile en çok tercih edilen yatırım aracı.

? Aşağıdaki yatırım/tasarruf araçlarından hangisini / hangilerini tercih ediyorsunuz?

BAZ 1009 - Yatırım yapanlar

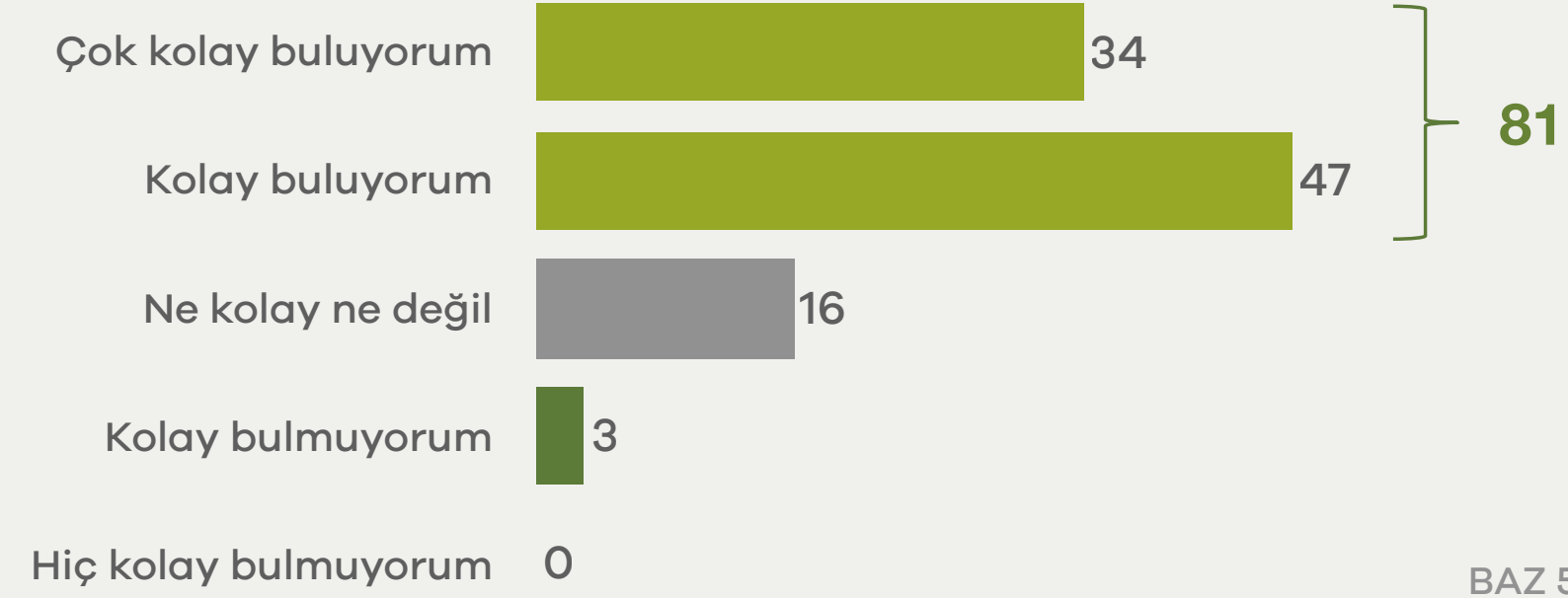
11 Kripto parayla işlem yapanların memnuniyeti arttı

Kripto parayla işlem yapanların yüzde 86'sı işlem deneyiminden memnun.

Kripto para işlemlerini kolay bulanların oranı ise yüzde 81.

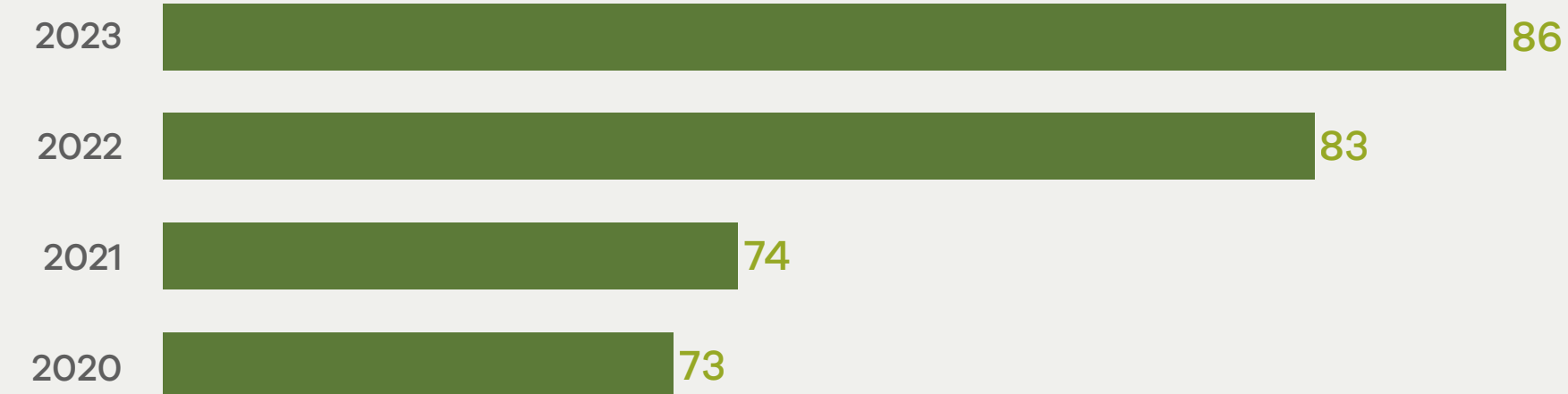

? Kripto para ile yapılan işlemleri ne derece kolay buluyorsunuz?

BAZ 502 - Kripto para ile işlem yapanlar

? Kripto para işlem deneyiminizden ne derece memnunsunuz?

BAZ 502 - Kripto para ile işlem yapanlar

12

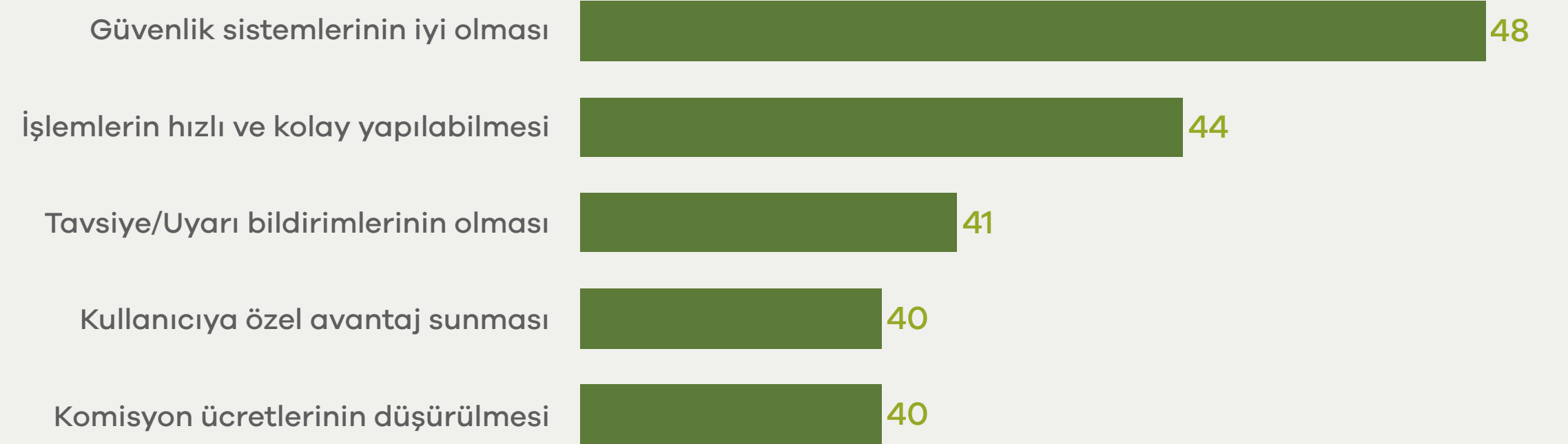
En büyük beklenti, güvenlik sistemlerinin iyi olması

İşlem yapanların yüzde 48'i kripto para işlem platformlarından güvenlik sistemlerinin iyi olmasını bekliyor.

İşlemlerin "hızlı ve kolay yapılabilmesi" ile "tavsiye, uyarı bildirimlerinin olması" ise, en çok beklenen diğer özellikler arasında yer alıyor.

? Kripto para işlemlerinde kullandığınız platformdan beklentileriniz nelerdir?

BAZ 502 - Kripto para ile işlem yapanlar

13

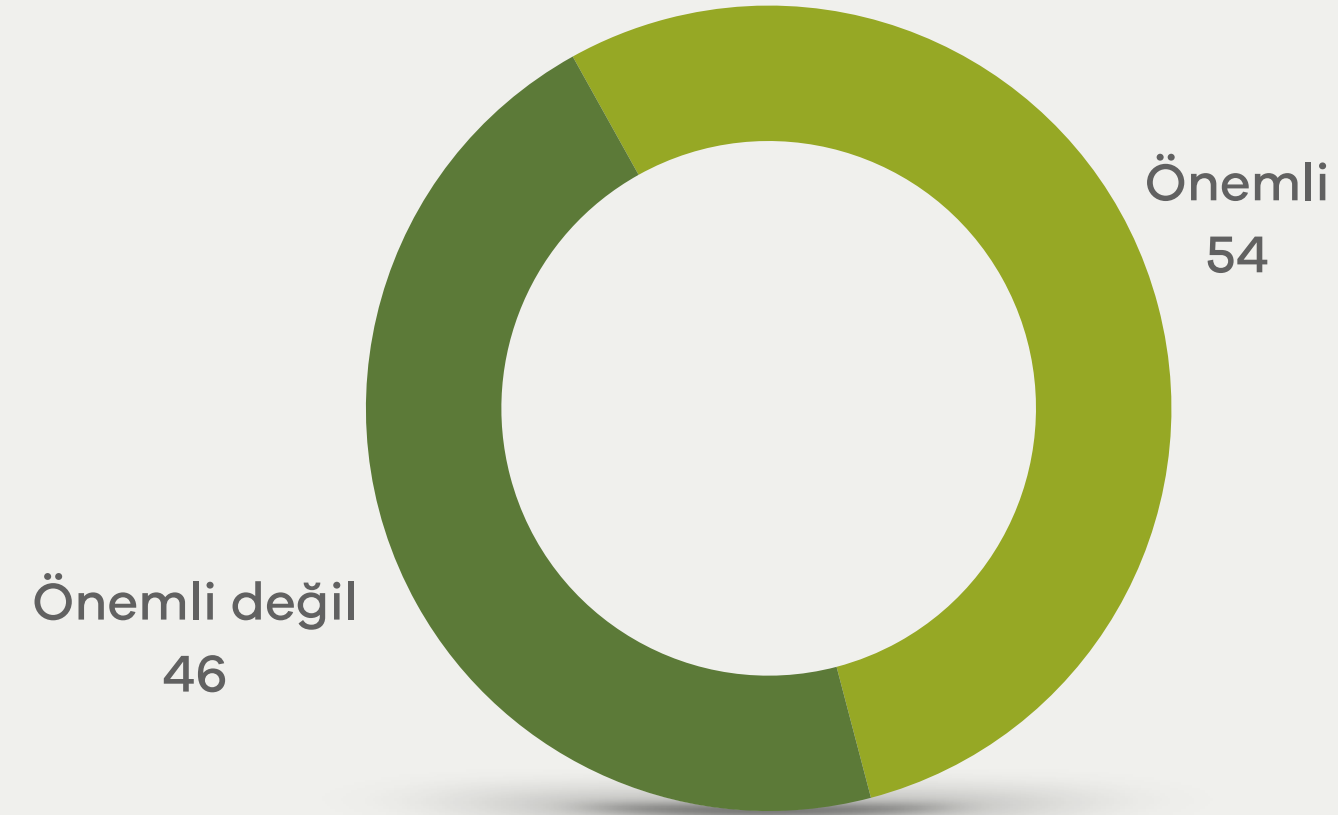
Yerli işlem platformlarının tercih edilme oranı arttı

İşlem yapanlar arasında yerli platformların tercih edilme oranı geçtiğimiz yıl yüzde 51 iken bu yıl, yüzde 64.

Bununla birlikte kripto parayı duyan her 2 kişiden 1'i için işlem yapacağı platformun yerli ya da yabancı olması önem taşıyor.

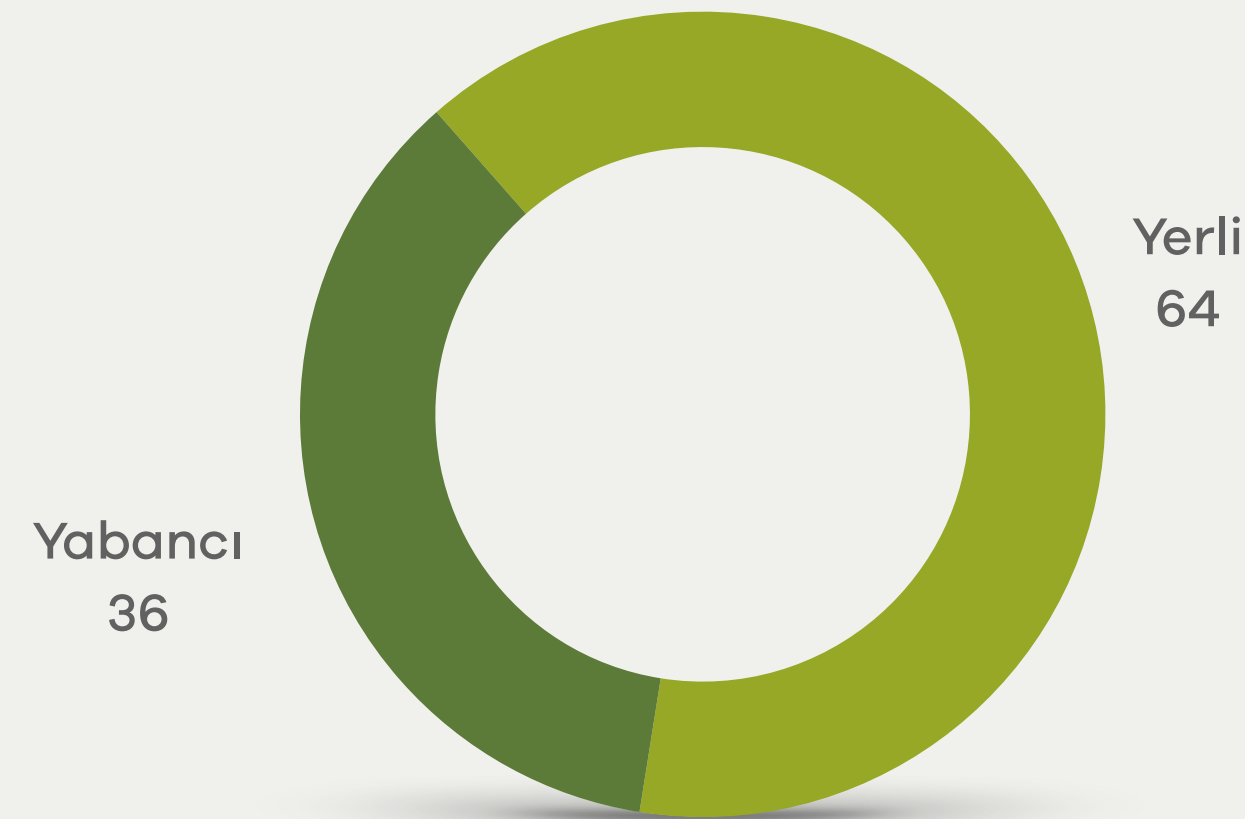
? İşlem yapacağınız kripto para borsasının Türk veya yabancı olması sizin için ne derece önemlidir?

	Önemli	Önemli değil
2023	%54	%46
2022	%62	%38
2021	%29	%71
2020	%55	%45

BAZ 2002 - Kripto parayı duyanlar

? İşlem yapacağınız kripto para borsasının Türk olmasını mı, yabancı olmasını mı tercih edersiniz?

	Yerli	Yabancı
2023	%64	%36
2022	%51	%49
2021	%77	%23
2020	%88	%12

BAZ 502 - Kripto para ile işlem yapanlar

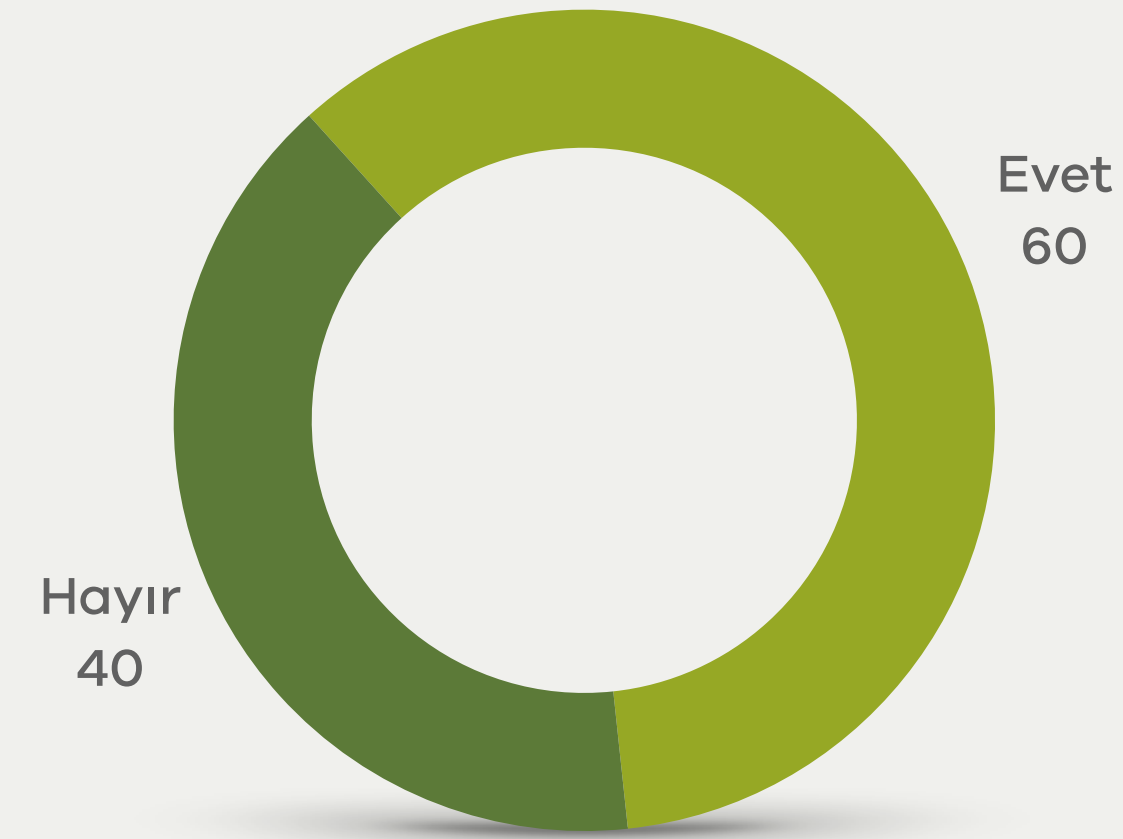
Regülasyon hâlâ gerekli görülüyor

Kripto para ile işlem yapan her 10 kişiden 6'sı regülasyonun gerekli olduğunu düşünüyor.

Regülasyon ile ilgili en büyük beklentiler ise, kripto para işlem platformlarının devlet tarafından denetlenmesi ve teminatların korunması.

? Kripto para sektörü için regülasyonun (sektördeki riskleri azaltmaya yönelik devlet düzenlemeleri) gerekli olduğunu düşünüyor musunuz?

	Evet	Hayır
2023	%60	%40
2022	%70	%30

BAZ 502 - Kripto para ile işlem yapanlar

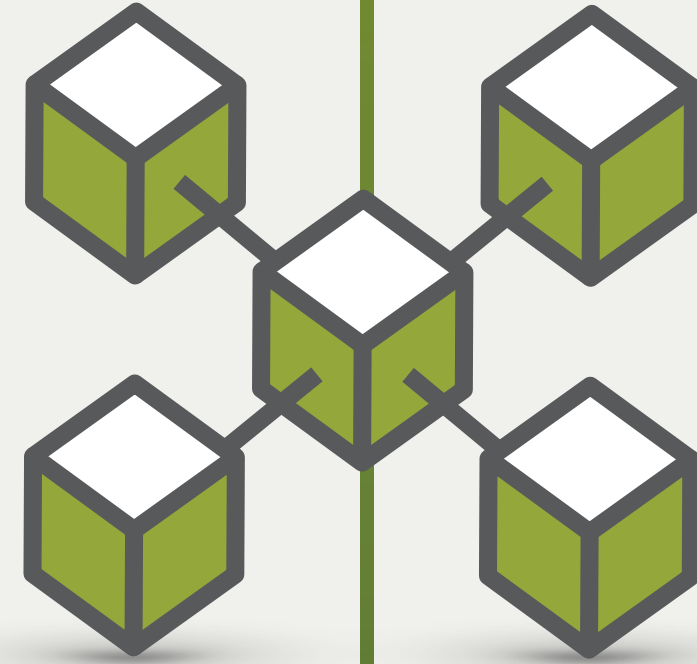

Teknoloji

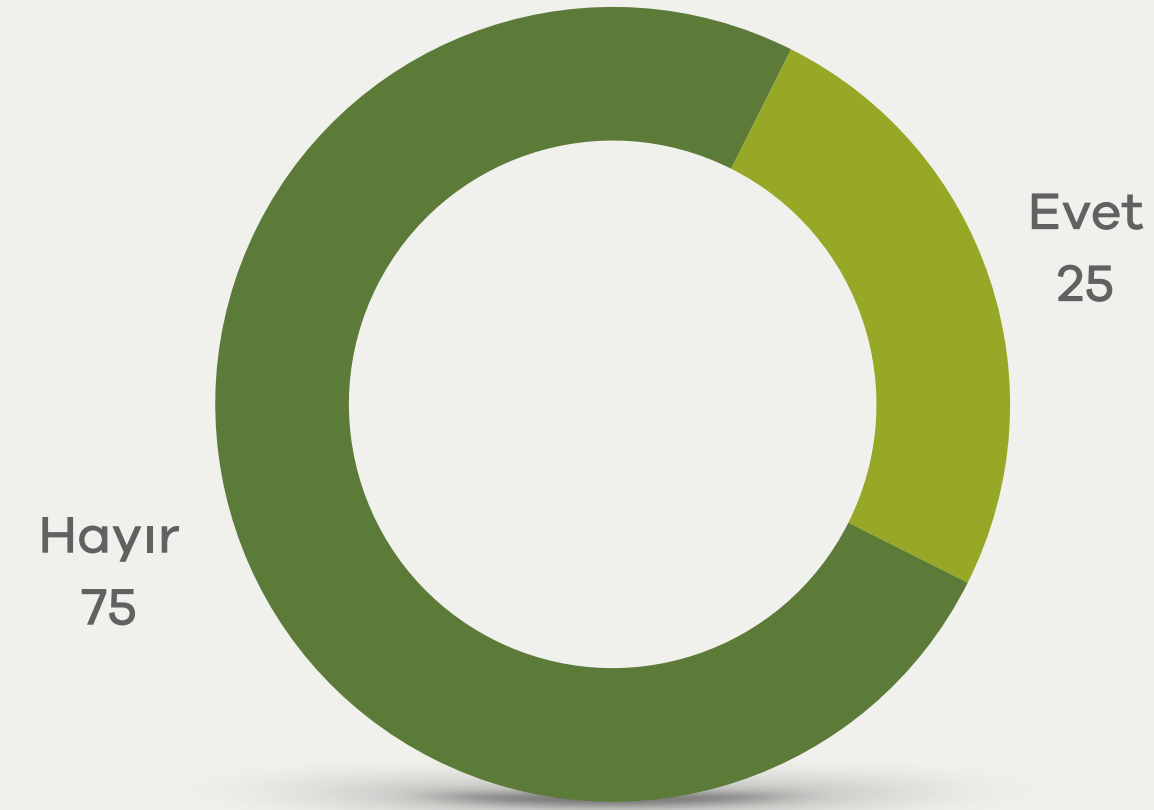
15 Blokzincir hâlâ bilinmiyor

Kripto parayı duyanlar arasında blokzincir kavramını duymayanların oranı yüzde 75. Geçtiğimiz sene bu oran yüzde 77'ydi.

Blokzincir kavramını duyanların yüzde 60'ı kripto paraların, blokzincir teknolojisini kullandığını biliyor. Bu oran, kripto para ile işlem yapanlarda yüzde 83.

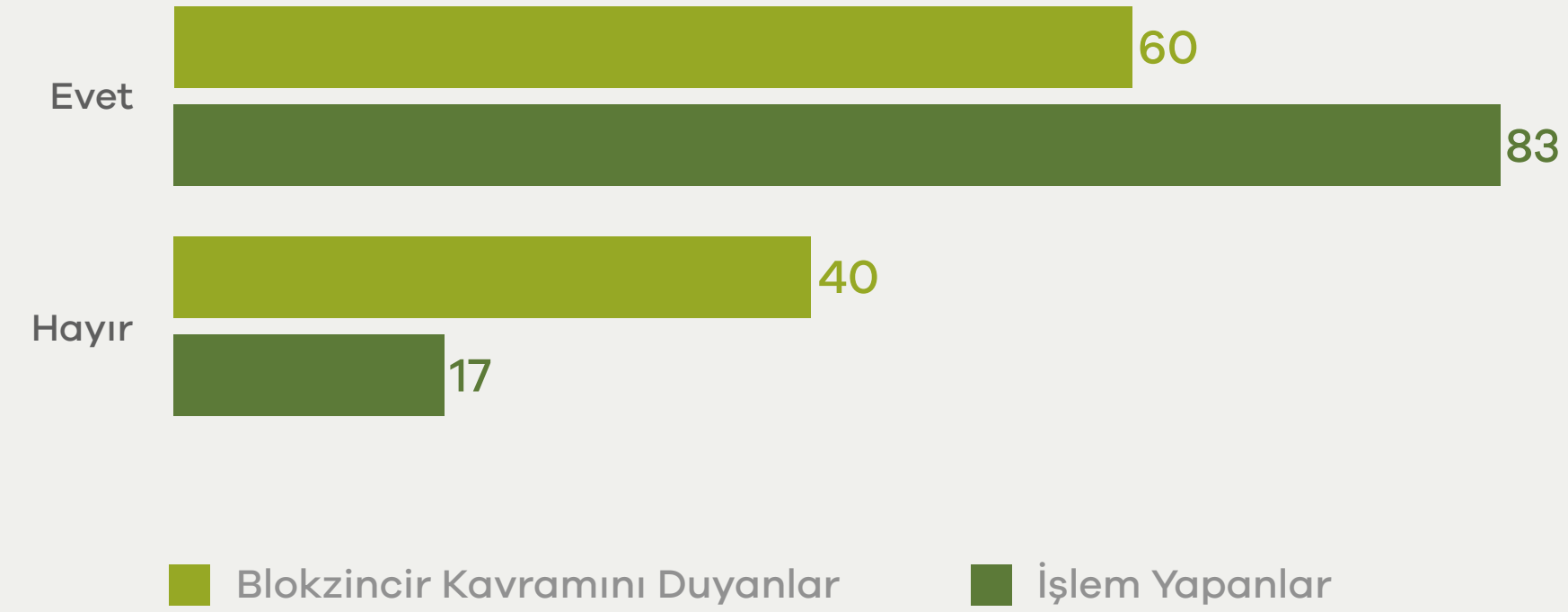
? Blokzincir kavramını duydunuz mu?

	Baz	Duyanlar
2023	2002	%25
2022	2000	%23
2021	1000	%20
2020	1000	%15

BAZ 2002 - Kripto parayı duyanlar

? Kripto paraların blokzincir teknolojisini kullandığını biliyor muydunuz?

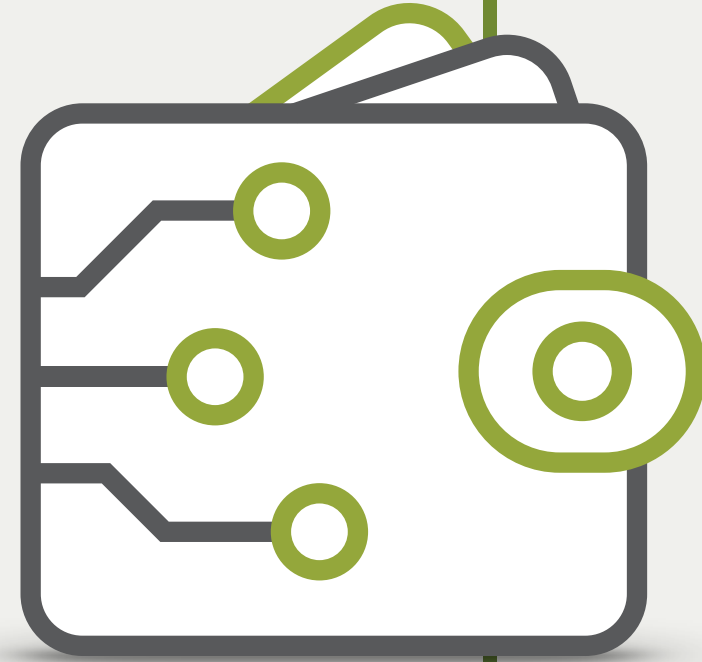

BAZ 500 - Blokzincir kavramını duyanlar

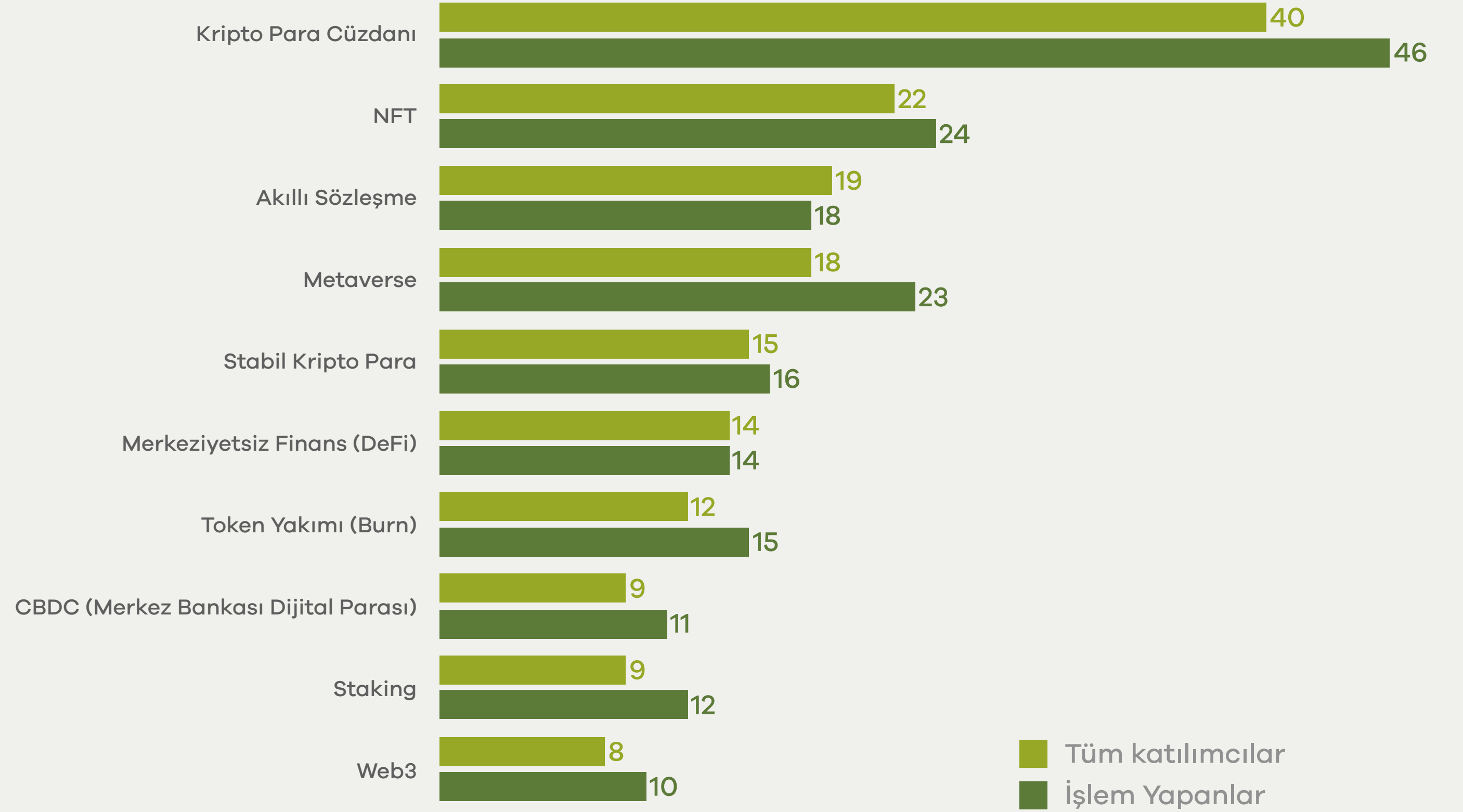
16 Her 10 kişiden 4'ü krypto para cüzdanı kavramını biliyor

Kripto parayı duyanların yüzde 40'ı, işlem yapanların ise yüzde 46'sı krypto para cüzdanı kavramını biliyor.

Blokzincir teknolojisine dair en çok bilinen diğer kavramlar; NFT, akıllı sözleşmeler ve Metaverse.

? Blokzincir teknolojisiyle hayatımıza giren aşağıdaki kavramlardan hangilerini biliyorsunuz?

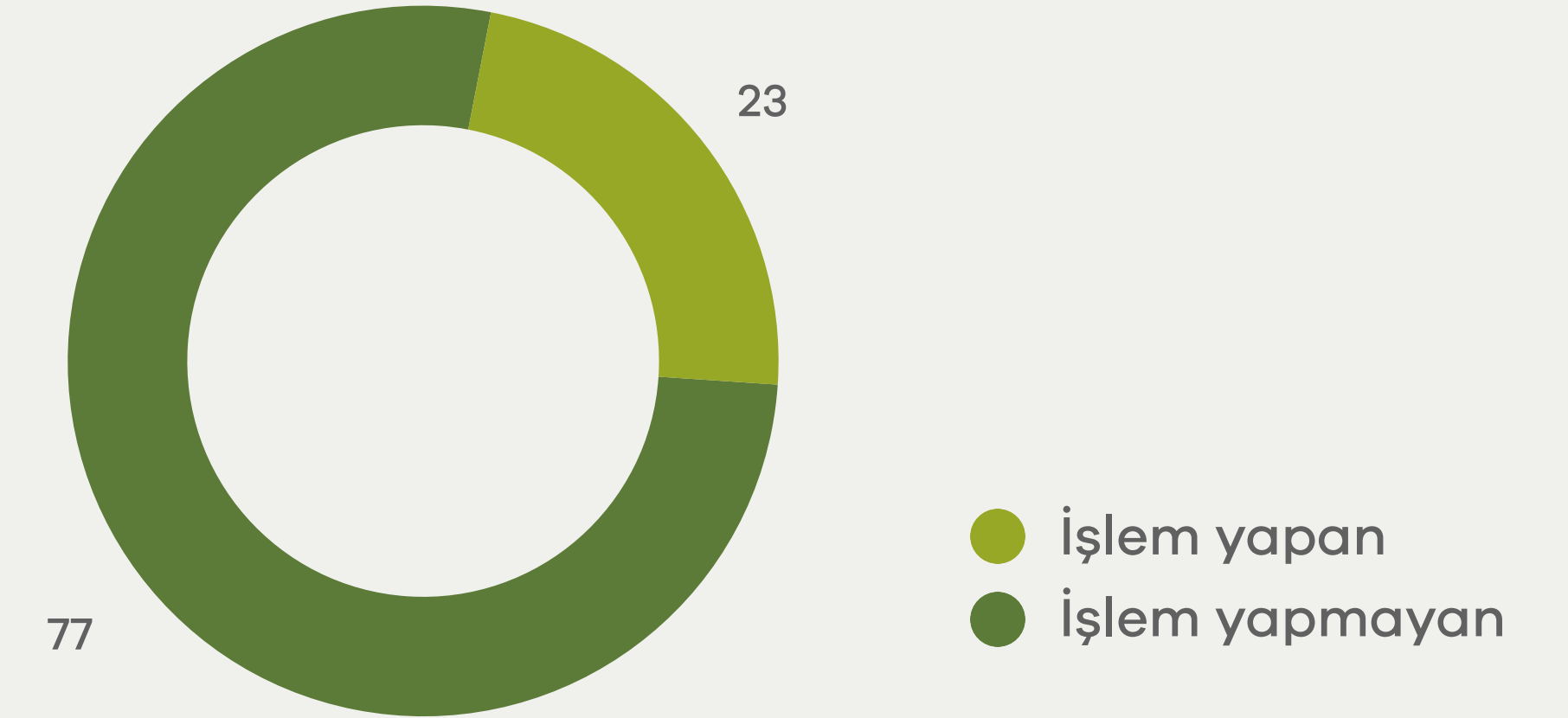
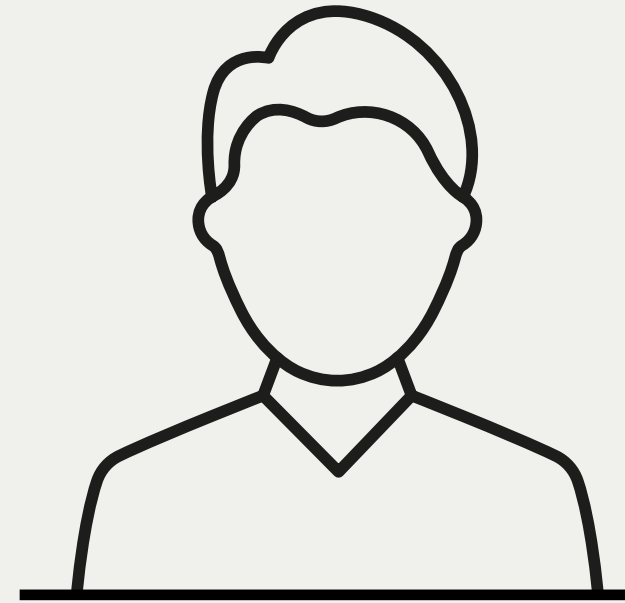
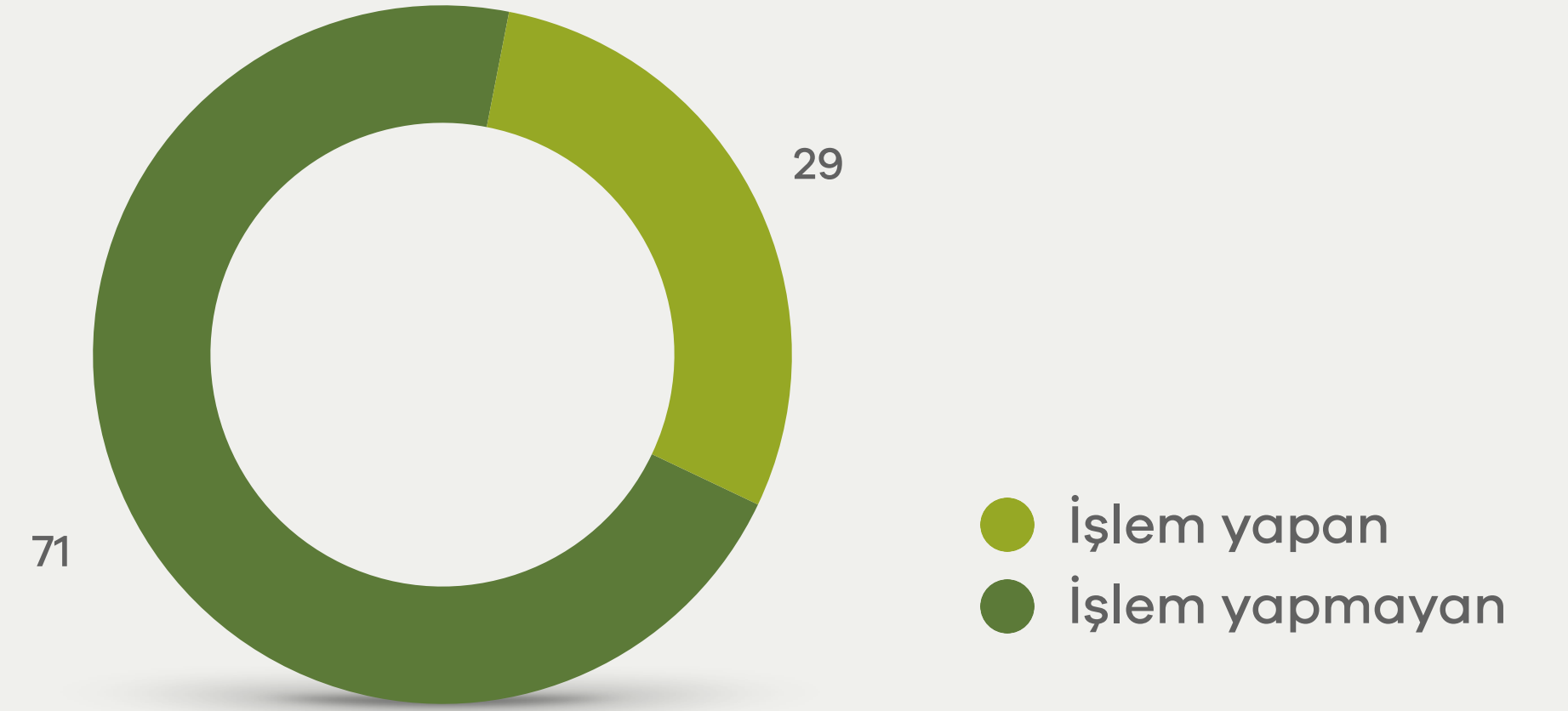
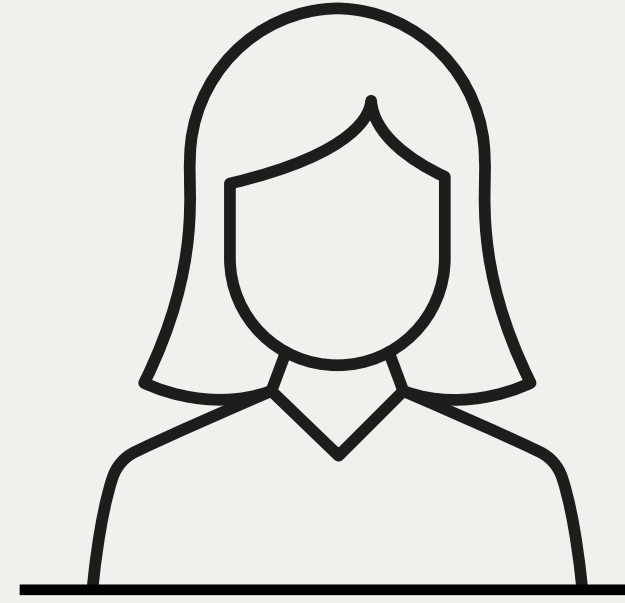
BAZ: 2002 - Kripto parayı duyanlar
BAZ 502 - Kripto para ile işlem yapanlar

Demografi

17

Kripto parayı duyan kadınların işlem yapmaya ilgisi daha fazla

Kadınların kripto parayla işlem yapma oranı yüzde 29 iken erkeklerde bu oran yüzde 23.

BAZ: 2002 - Kripto parayı duyanlar
BAZ 502 - Kripto para ile işlem yapanlar

18 Orta yaş grubunun kripto paraya ilgisi düşük

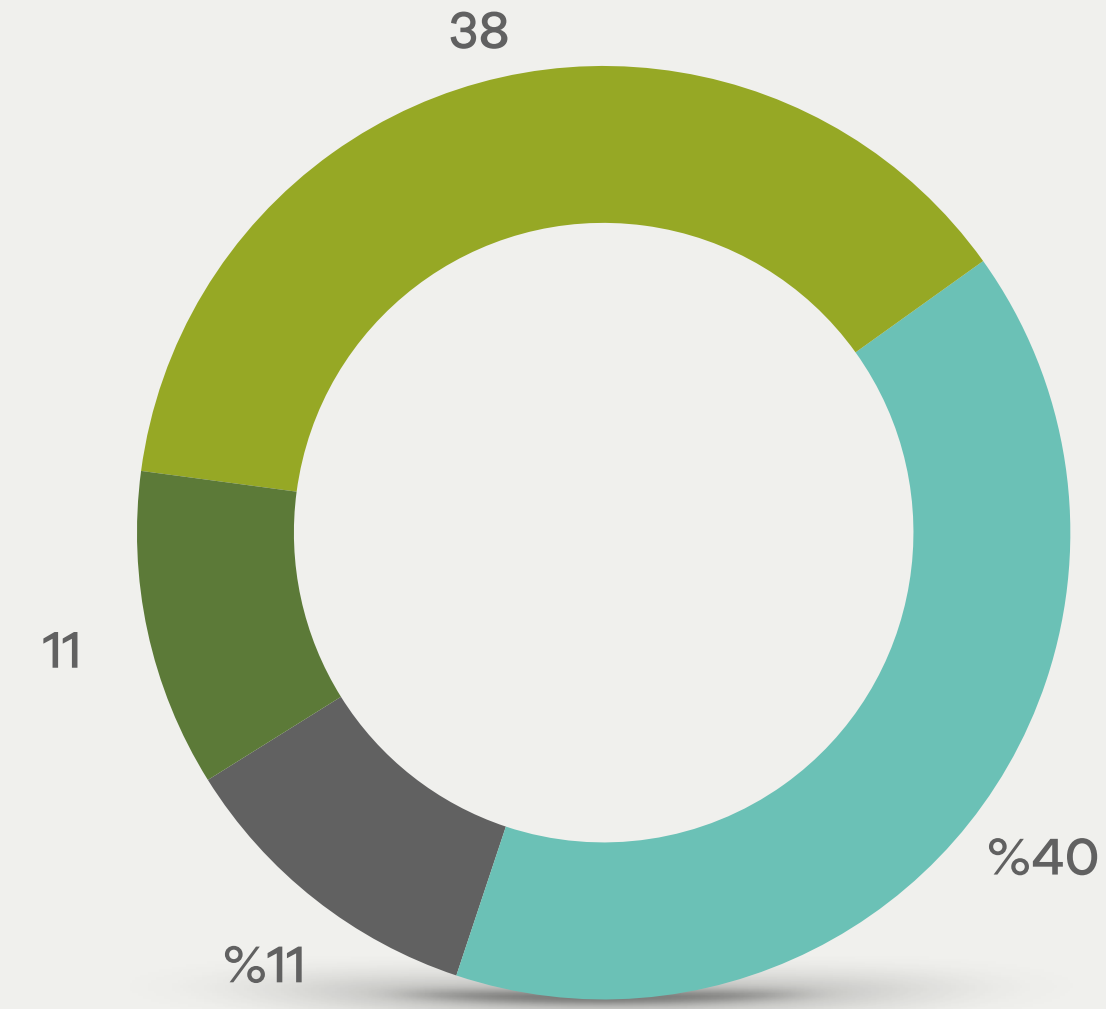
45-55 yaş aralığındaki bireylerin kripto parayı duyma oranı yüzde 11, işlem yapma oranı ise yüzde 7.

En çok işlem yapanlar ise, 25-34 ve 35-44 yaş arasındaki bireyler.

Kripto parayı duyanlar

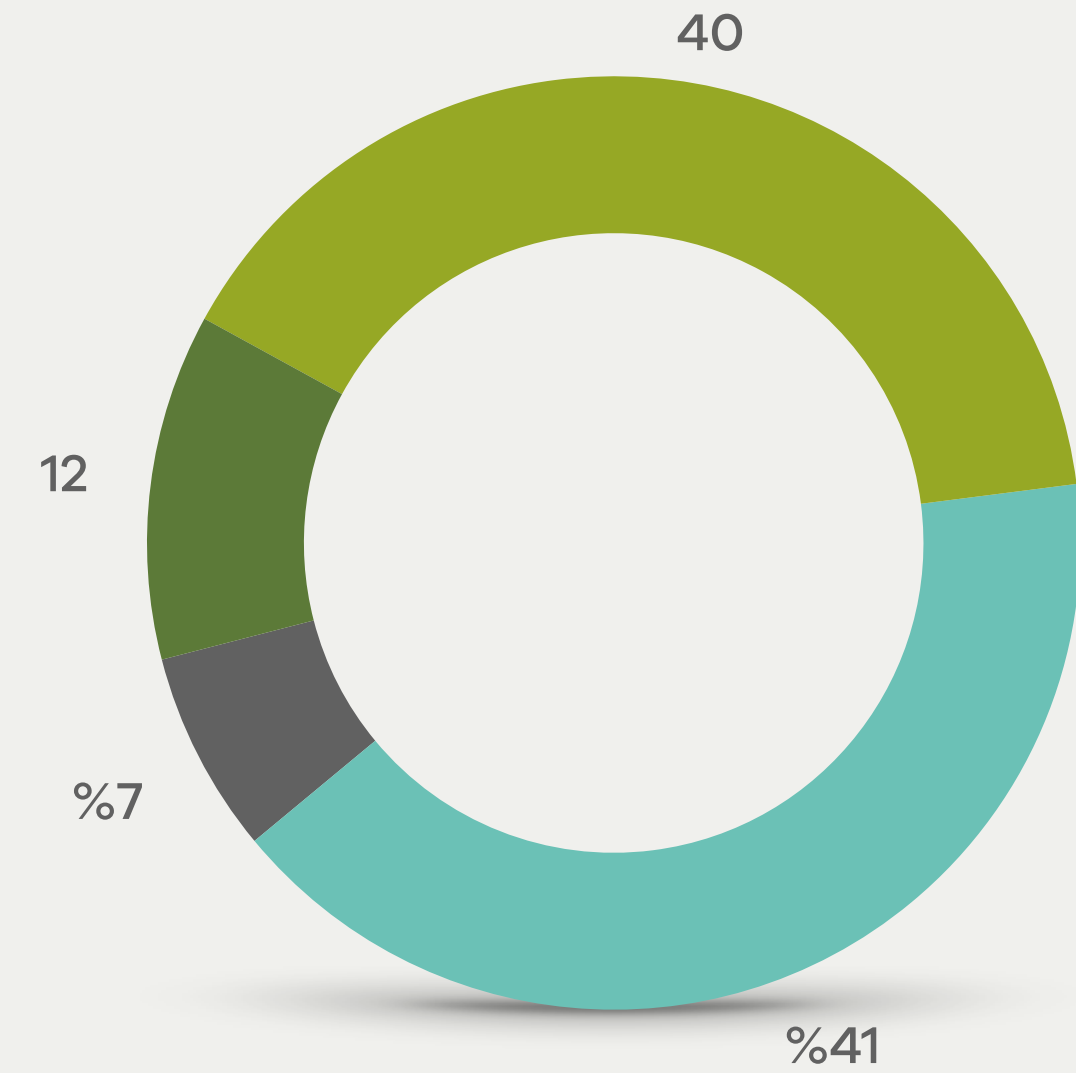
- 18-24
- 25-34
- 35-44
- 45-55

Ortalama Yaş:
34,3

Kripto para ile işlem yapanlar

- 18-24
- 25-34
- 35-44
- 45-55

Ortalama Yaş:
33,3

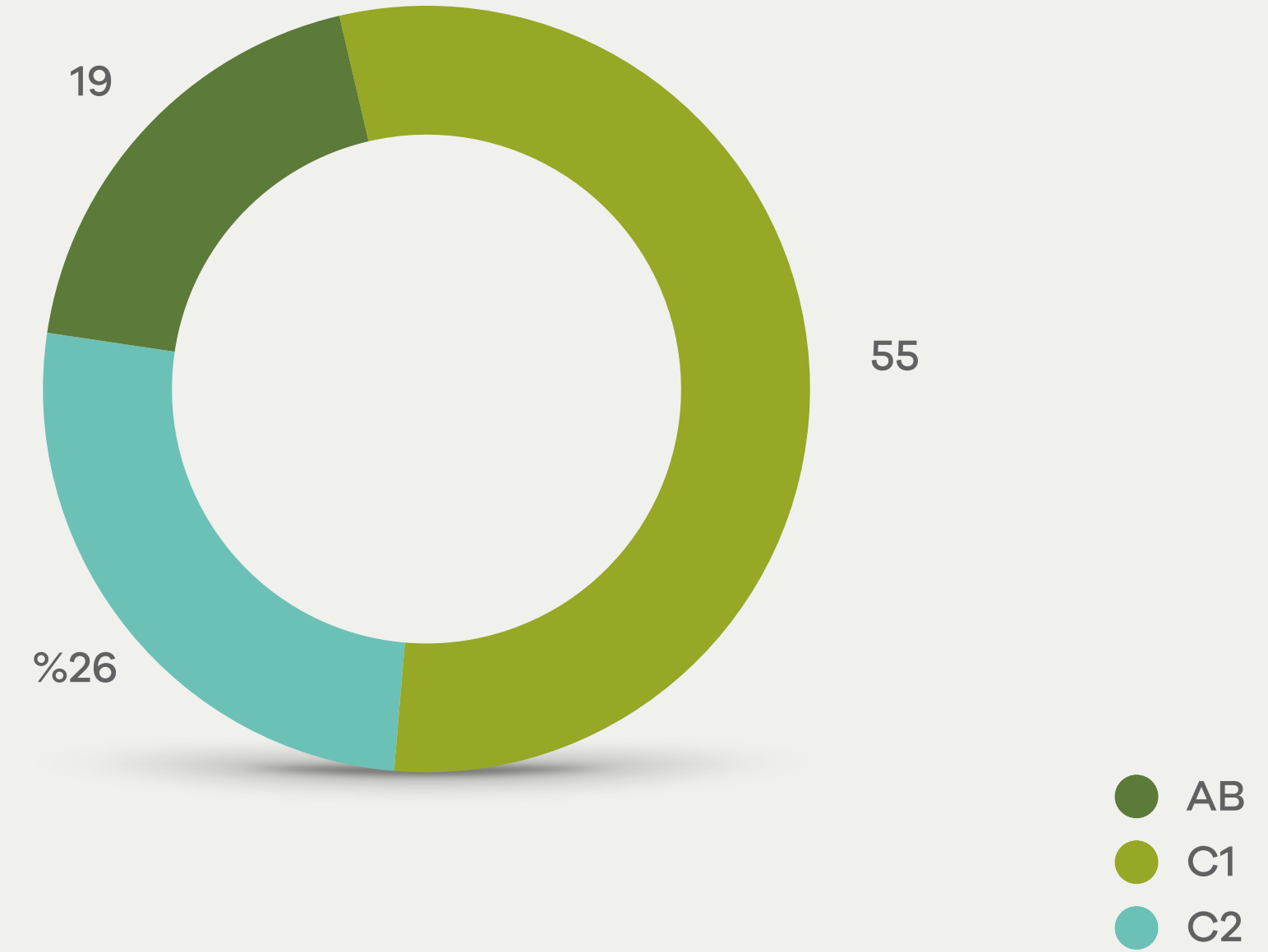
BAZ: 2002 - Kripto parayı duyanlar
BAZ 502 - Kripto para ile işlem yapanlar

19 C1 grubu liderliğini koruyor

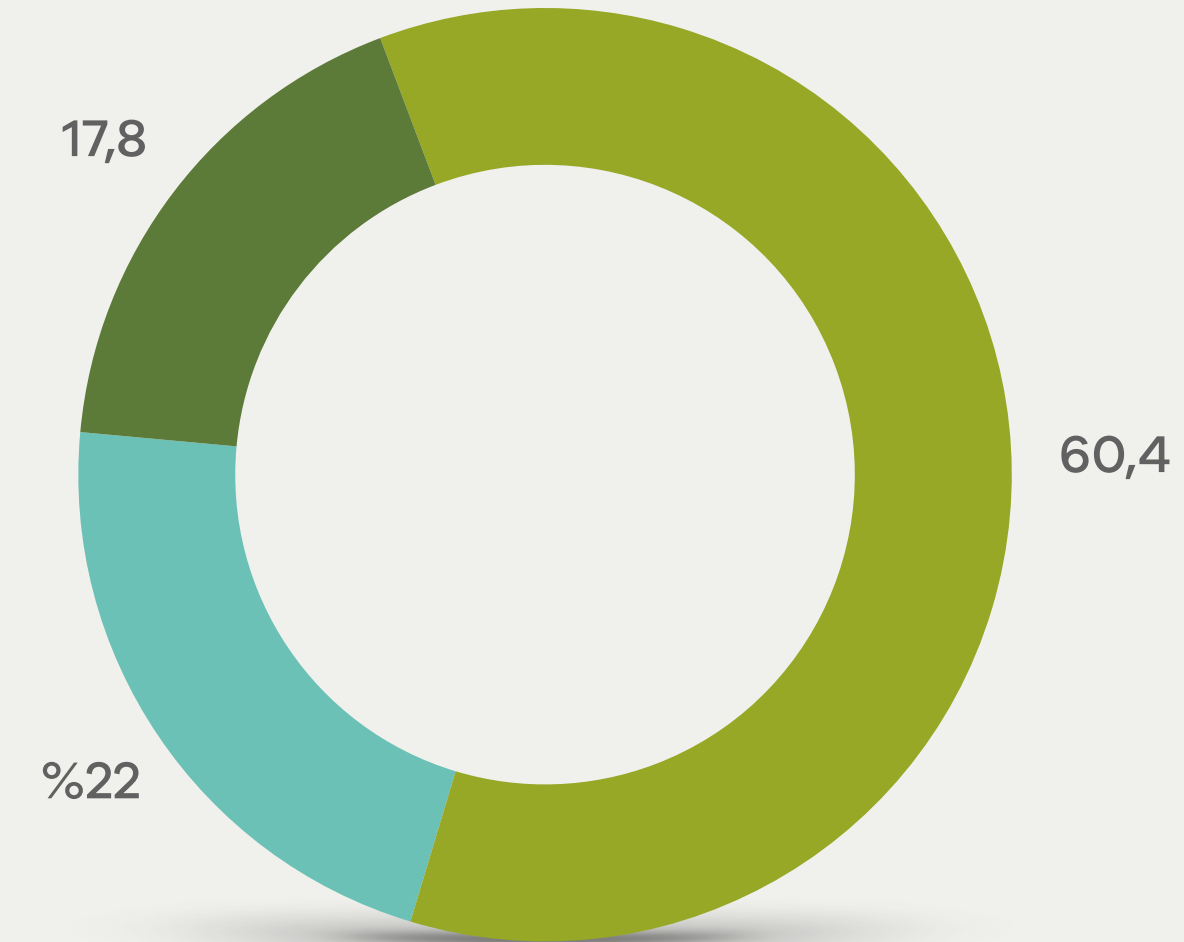
Kripto parayı duyanlar arasında C1 sosyoekonomik grubuna dahil olanların oranı yüzde 55. İşlem yapanlarda ise, bu oran yüzde 60,4.

Kripto parayı duyanlar

Kripto parayla işlem yapanlar

BAZ: 2002 - Kripto parayı duyanlar
BAZ 502 - Kripto para ile işlem yapanlar

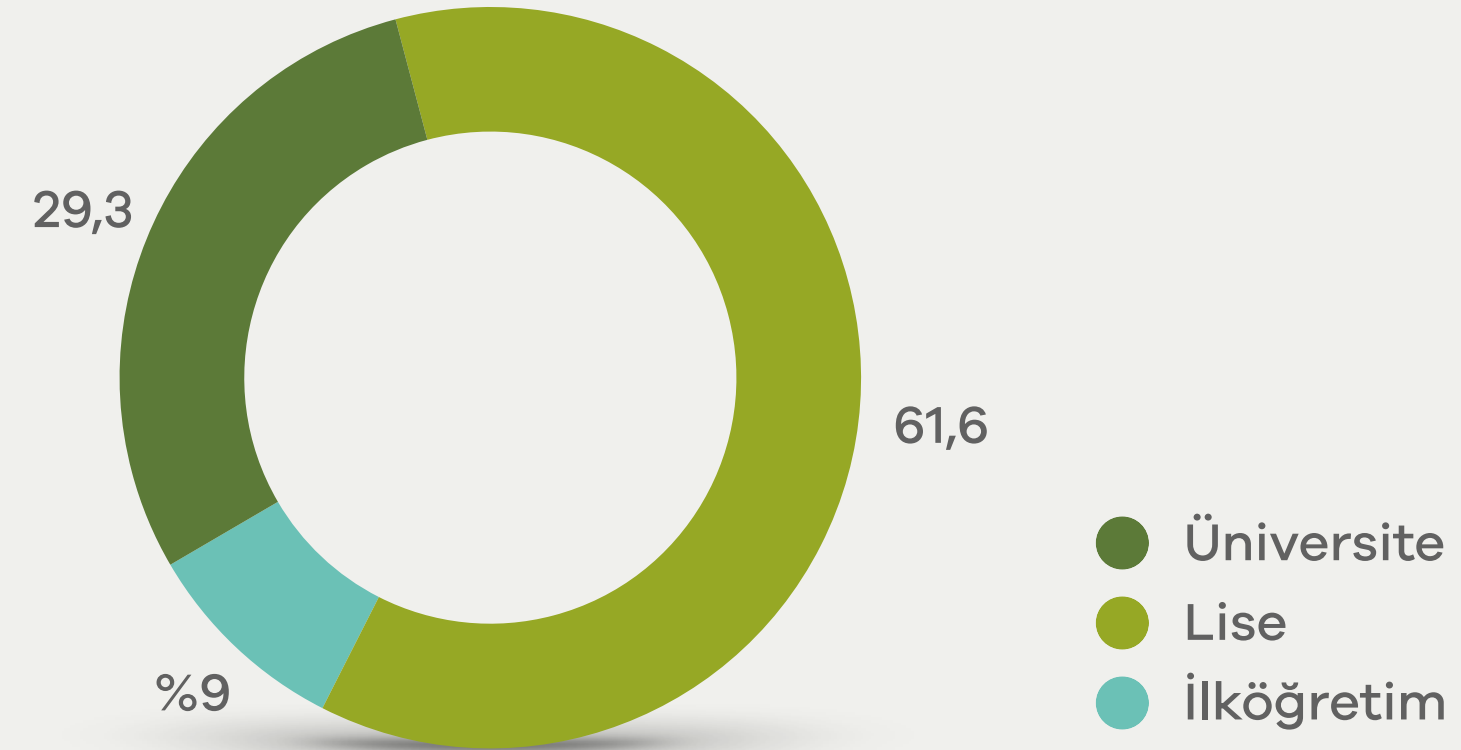
20 En çok lise mezunları işlem yapıyor

Kripto parayı duyanlar ve işlem yapanlarda her 10 kişiden 6'sı lise mezunu.

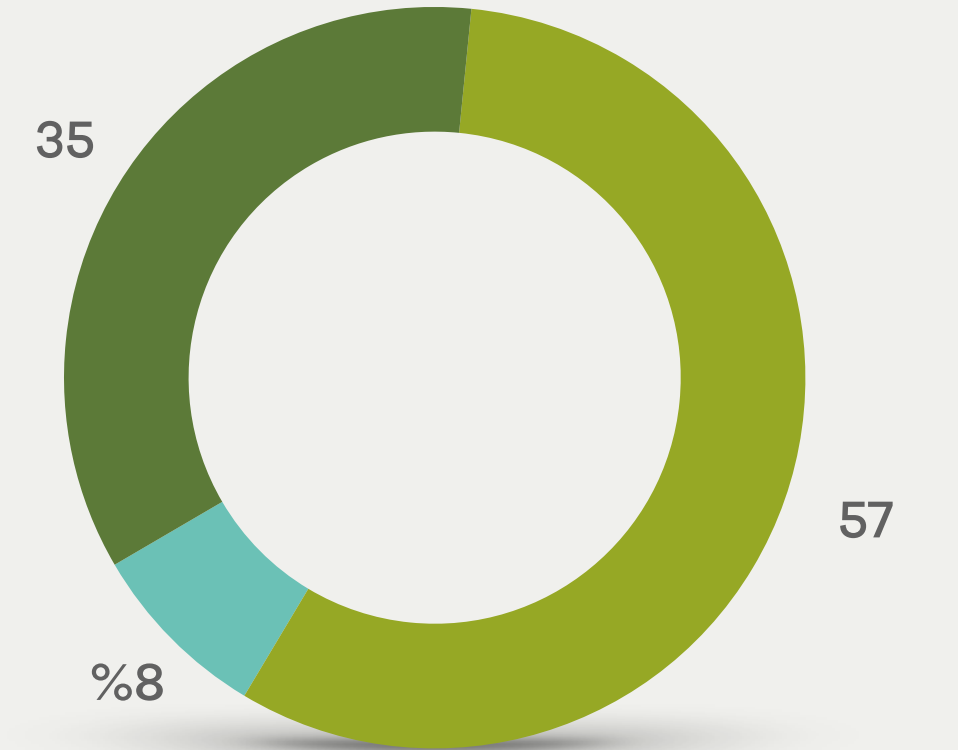
Bununla birlikte kripto parayla işlem yapanların yüzde 87'si çalışan grubuna dahil.

Eğitim

Kripto parayı duyanlar

Kripto parayla işlem yapanlar

Duyanlar	İlköğretim	Lise	Üniversite	Baz
2023	9	62	29	2002
2022	11	72	17	2000
2021	20	38	42	1000

BAZ: 2002 - Kripto parayı duyanlar
BAZ 502 - Kripto para ile işlem yapanlar

Çalışma durumu

Kripto parayı duyanlar 89

Kripto parayla işlem yapanlar 87

Öne çıkanlar

- 1 Kripto para bilinirliği geçtiğimiz yıllara göre en yüksek seviyesine ulaştı. Duymayanların oranı yalnızca yüzde 1.
- 2 Kripto paralar en çok kısa vadeli alım satım işlemleri için kullanılıyor.
- 3 Kripto paraların gelecekte daha çok kullanılacağını düşünülmesi en önemli işlem motivasyonlarından biri.
- 4 Kripto para işlem platformları, sektörel araştırmalar için en önemli bilgi kaynağı olarak görülüyor.
- 5 Bu yılın en güvenilir ve en çok tercih edilen yatırım aracı gayrimenkul oldu.
- 6 Kripto parayla işlem yapan bireyler, kripto paraya daha çok güven duyuyor.
- 7 Blokzincir teknolojisiyle hayatımıza giren kavramlar arasında; kripto para cüzdanı, NFT ve akıllı sözleşmeler öne çıkıyor.
- 8 Kripto parayla işlem yapanların ortalama yaşı 33,3.

Araştırma aşamaları

Bu kantitatif araştırma, 18-55 yaş arası, A, B, C1, C2 sosyoekonomik statü mensubu, kripto para kavramını duyan, %95 güven aralığında $\pm 4,5$ hata payına göre 2002 kişiyle CAPI (Bilgisayar Destekli Yüz Yüze Anket) yöntemiyle görüşmeler yapılarak gerçekleştirildi.

Araştırma, İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırmasına göre Türkiye'yi temsilen 11 ilde (İstanbul, İzmir, Ankara, Adana, Bursa, Erzurum, Kayseri, Samsun, Trabzon, Balıkesir, Gaziantep) gerçekleştirildi.

Araştırmanın saha çalışması, ülkemizde yaşanan deprem felaketinin ardından gerçekleştiği için depremden etkilenen iller kapsam dışı bırakılmıştır. İl dağılımları, tüm coğrafi ve demografik kriterler göz önünde bulundurularak Türkiye temsiliyetini sağlayacak şekilde belirlenmiştir. Demografik dağılımlar için saha çalışması sırasında toplam örneklem üzerinden kota uygulanmıştır.

AMAÇ

Türkiye’de kripto para bilinirliğini, algısını, yatırım aracı olarak görülme eğilimini ölçmek

Kripto paraya dair beklentileri, motivasyonları ve bariyerleri tespit etmek

YÖNTEM

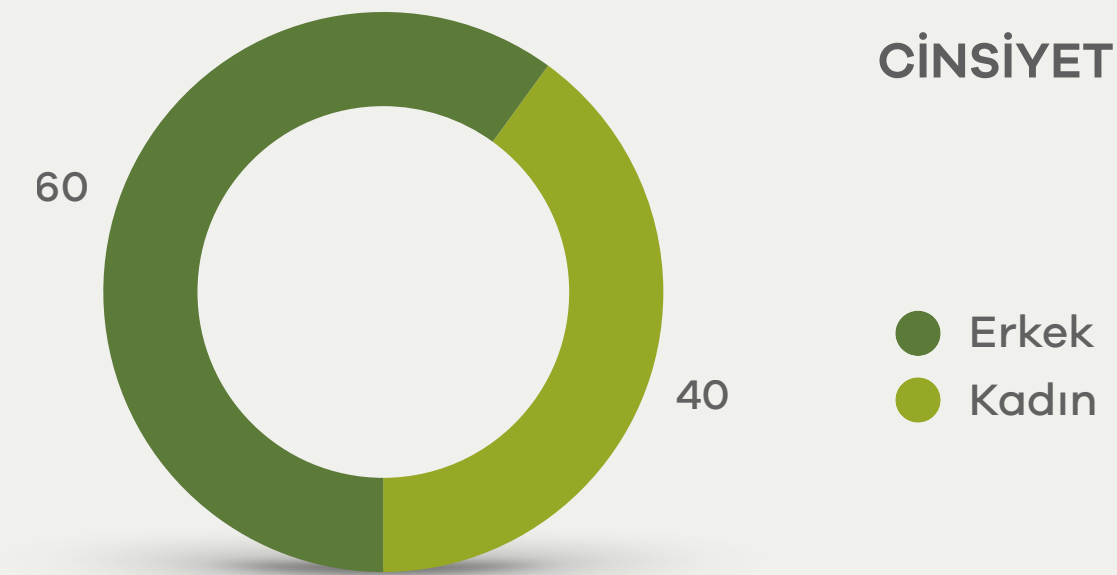
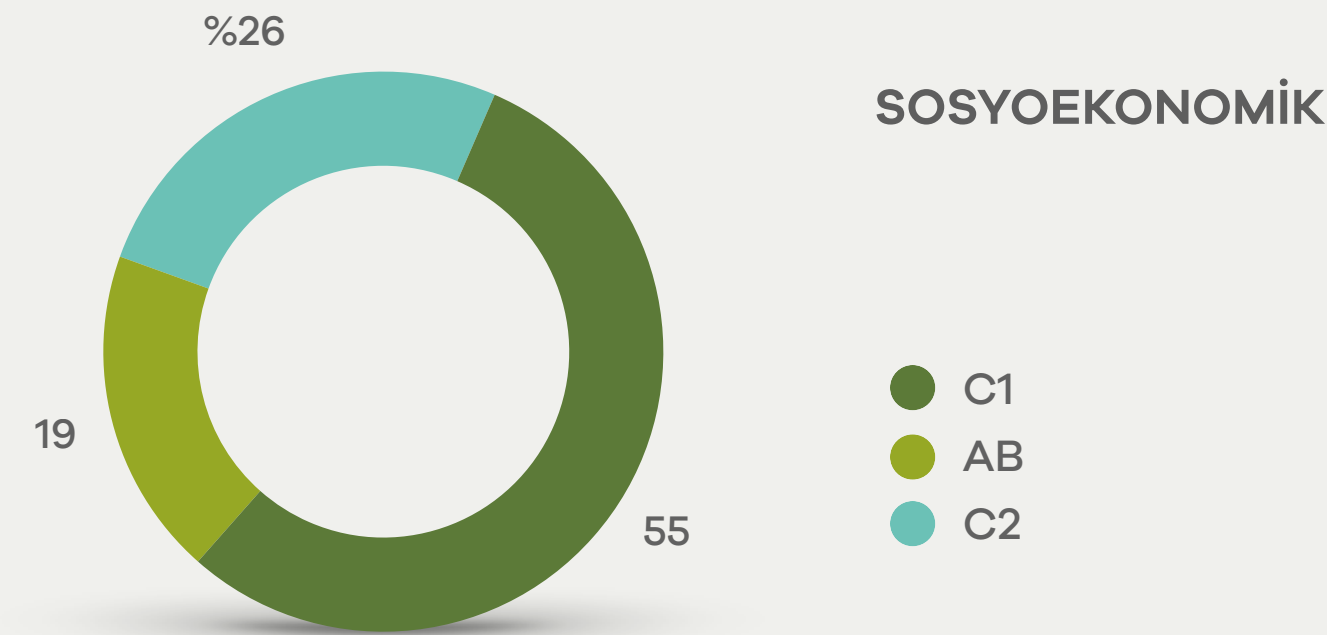
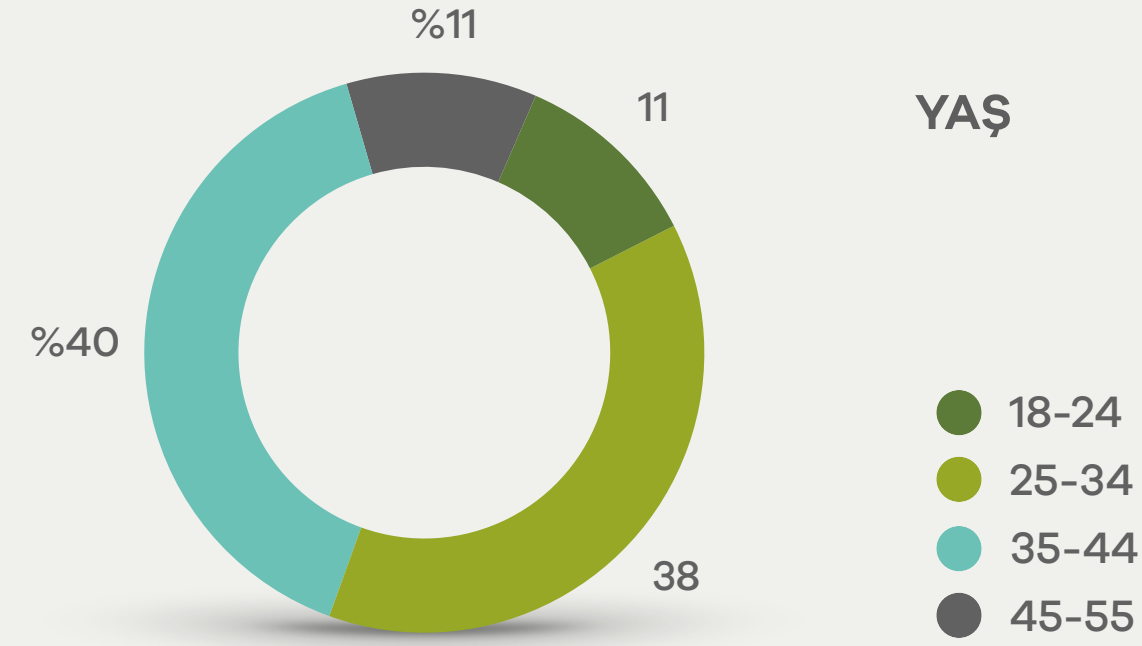
Kantitatif araştırma

Yüz yüze görüşme yöntemi / CAPI
(Bilgisayar Destekli Yüz Yüze Anket)

ÖRNEKLEM

Kripto para/Bitcoin’i duyan kişilerle yüzde 95 güven düzeyinde $\pm 2,2$ hata payına göre 2002 kişiyle görüşme

Kripto para/Bitcoin ile işlem yapan kişilerle yüzde 95 güven düzeyinde $\pm 4,5$ hata payına göre 502 görüşme

İl bazlı örneklem dağılımı

İstanbul
32
Ankara
13
İzmir
13
Adana
9
Bursa
9
Erzurum
7
Kayseri
6
Samsun
5
Trabzon
3
Balıkesir
2
Gaziantep
1

TOPLAM
100